ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἡσυνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα ὑποχρεωτικῶς:

ΕΝ ΤΩι ΕΣΩΤΕΡΙΚΩι		ΕΝ ΤΩι ΕΞΩΤΕΡΙΚΩι	
Ἐτησία	Σελ. 10	Ἐτησία	Σελ. 12
Ἑξάμηνος	» 5	Ἑξάμηνος	» 7

Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρόσια 2.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ
Τὴι ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ.—Ἀγορὰ Κύκκου Ἀριθ. 26.

ΕΤΟΣ Ι΄ ΑΡΙΘ. 504

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑι (Κύπρου),
τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 1915.

ΖΗΤΩ Η ΕΝΩΣΙΣ

Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΛΑΟΙ

[Ἐκ τῆς Γαλλικῆς κληρικῆς ἐφημερίδος «*Croix*» (Σταυρὸς) παραθέτομεν ὠδὲ κατὰ μετάφρασιν ἡμῶν ἄρθρον τοῦ κ. *Jean Finot*, ἀποτελέσαν μέρος σειρᾶς ἄρθρων περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἐν τῇ παρισινῇ «*Revue*» καὶ ἐν τοῖς «Τάϊμς» τῆς Ν. Υόρκης.]

Αἱ ἀστοχίαι τῶν διπλωματῶν.

«Οἱ ἠθικολόγοι διακηρύττουσι τὴν ἄπειρον χαρὰν ἣν παρέχει ὁ θρίαμβος τῶν ἀληθειῶν μας. Ἐπελάθοντο ὅμως ὅπως ἐμμένωσιν εἰς τὴν ἐναντίαν περίπτωσιν. Προιδλέπομεν καὶ τὰ ἐξαγόμενά μας πραγματοποιηθέντα βυθίζουσιν ἡμᾶς ρυχνὰ εἰς ὑλίψιν ἄφατον. Θὰ ἦθελον νὰ γείνωμεν κακὸς προφήτης· διότι φρίττομεν πρὸ τῆς ἀποθαρρυντικῆς ἀπόψεως ἣν προσλαμβάνουσιν αἱ συγκεκριμέναι σκέψεις ἡμῶν.

«Οἱ ἀναγνῶσταί μας οὐδαμῶς βεβαίως ἐλησμόνησαν τὰ ἀφιερωθέντα ἐνταῦθα ἄρθρα εἰς τὸ μέλλον τῆς Κων)πόλεως. Ταῦτα ἐγράφησαν ἐν ἀρχῇ τῆς τουρκικῆς ἐπεμβάσεως.

«Ἐπίμονοί φῆμαι ἀπέδιδον εἰς τοὺς συμμάχους διπλωμάτας τὴν ἄστοχον ἰδέαν, ὅτι προσέφερον τὴν Κων)πολιν εἰς τὴν Ρωσίαν. Ὁ συνδυασμὸς οὗτος ἐφάνη εἰς ἡμᾶς οὕτω ἔξαλλος καὶ κινδυνώδης, ὥστε ἐπειράθημεν ὅπως ἀποδείξωμεν εἰς δύο μελέτας δημοσιευθείσας εἰς τὴν «*Revue*» καὶ τοὺς «Τάϊμς» τῆς Ν. Υόρκης, τοὺς ἀνυπολογίστους κινδύνους, οὓς παρουσίαζεν ὁ συνδυασμὸς οὗτος. Ἡ λογοκρισία ἐφάνη ἀνησυχήσασα. Ἐπετράπη ἐντούτοις ν' ἀναπτύξωμεν τὸ θέμα τοῦτο, ὅτι, ἐὰν τὰ Δαρδανέλλια καὶ ὁ Βόσπορος ἔδει, πρὸ παντὸς, νὰ κατασιῶσιν ἐλεύθεροι ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς Ρωσσίας, ἡ τύχη τῆς Κων)πόλεως ἔδει νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τοὺς Βέλγους.

Αἱ μυστικαὶ καὶ ἀνομολόγητοι φιλοδοξίαι τῶν Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων ἦσαν γνωσταί. Οἱ δύο οὗτοι λαοὶ ἐθώπευον ἀπὸ χρόνου μακροῦ τὴν ἐλπίδα νὰ γένωνται κύριοι τῆς τουρκικῆς πρωτευούσης. Ἡ ἄποψις ρωσικῆς κυριαρχίας κατέστρεφε διὰ παντὸς τὰ σχέδιά των καὶ καθίστη ἀδύνατον τὴν ὁμόθυμον συνεργασίαν Βουλγάρων καὶ Ἑλλήνων μετὰ τῶν συμμάχων. Ἐξ ἄλλου, ἡ θέσις τῆς Ρουμανίας ὡς πρὸς τὸν τσαρισμὸν, ἐγκαθιστάμενον ἐν Κων)πόλει, ἀπέβαινεν ἰδιαζόντως σοβαρά. Αἱ ὑπέρμετροι φιλοδοξίαι τῆς μοσχοβιτικῆς αὐτοκρατορίας, αἵτινες δὲν ἐπαύοντο ἐκδηλούμεναι πρὸ τοῦ πολέμου, καθίστων τὴν γειτνίασιν ἀσηνσυχητικὴν εἰς τὰς μικρὰς ἐθνότητας. Ἡ Ρουμανία ἀπέβλεπεν εἰς αὐτὴν μετὰ τρόμου. Τοιοῦτον ὡσαύτως ἦτο τὰ αἴσθημα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Βουλγαρίας. Ἤλγησαν βλέπουσαι τὰ ὄνειρά των καταστρεφόμενα, τὴν πολιτικὴν ἀνάπτυξίν των κινδυνεύουσαν.

Οἱ φόβοι καὶ αἱ ἀνησυχίαι τῶν βαλκανικῶν χωρῶν ἀπέβαινον σαφεῖς εἰς δσους ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ συνομιλήσωσι μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν ἢ ἐγνώρισαν τὴν γνώμην τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν συγγραφέων αὐτῶν. Οἱ σύμμαχοι διπλωμάται, ὅμως, κωφοὶ καὶ τυφλοί, οὐδὲν ἤθελον νὰ ἀκούωσιν, οὐδὲν νὰ βλέπωσιν. Ὑπῆρχε, πρὸς τούτοις, κἄτι τὸ παιδαριῶδες εἰς τὴν ἀπονομὴν τῆς τουρκικῆς πρωτευούσης πολὺ πρὶν καὶ ἐν σκάφος τῶν συμμάχων διαπλεύσῃ τὰ Δαρδανέλλια.

Πρᾶγμα οὐχ ἧττον σοβαρὸν ἡ ἀντίθετος μερὶς καθ' ἣν τοῦ Νεοτουρκικοῦ κομιτάτου ἐφαίνετο πρὸς στιγμὴν ὅτι ὑπερίσχυεν ἐν Κων)πόλει. Ὁ Ἔμβὲρ καὶ ὁ Ταλαὰτ ἠπειλοῦντο μεγάλως. Προσεδοκᾶτο ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἡ ἐξαφάνισις τῶν κυριωτέρων χειραγωγῶν τῆς γερμανικῆς συμμορίας, τοσοῦτον μισητῆς καὶ περιφρονουμένης ὑπὸ τῶν ἀληθῶν πατριωτῶν ὀθωμανῶν.

Καὶ, ὄντως, ἡ μέλλουσα τύχη τῆς Κων)πόλεως κατώρθωσε νὰ τροποποιήσῃ τὴν ὄψιν τῶν πραγμάτων. Ὁ πόλεμος τῶν «ἐξωνημένων» εἰς τοὺς Γερμανοὺς Τούρκων ὑπουργῶν ἀπέβη αἴφνης δημοφιλής. Ἡ ἰδέα ὅτι θὰ ἔδωσι τὴν μουσουλμανικὴν πρωτεύουσαν εἰς χεῖρας τῶν Ρώσων, οἵτινες δὲν εἶχον ἀκριβῶς τὴν ὁσμὴν ἁγιότητος παρὰ τοῖς πιστοῖς, προσήγγισε πάντα τὰ ἐχθρικὰ κόμματα. Ὁ πόλεμος ἐφάνη ὡς ἀληθὴς πόλεμος ἀπολυτρώσεως, ὅστις ἦνωσε περὶ τοὺς Γερμανοὺς σχεδὸν τὴν ὀθωμανικὴν ὁμοφωνίαν.

«Ὁ ἡμέτερος τρόπος λύσεως τοῦ προβλήματος διὰ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Κων)πόλεως, ὡς πόλεως οὐδετέρας ὑπὸ τὴν φύλαξιν τῶν Βέλγων καὶ τῆς ἀπολύτως ἐλευθέρας διαβάσεως τῶν στενῶν, ἔτυχεν ἀπειραρίθμων ἐπιδοκιμασιῶν. Ὁ γαλλικὸς τύπος, ὡς καὶ αἱ ἀγγλικαὶ καὶ ἰταλικαὶ καὶ αἱ τῶν οὐδετέρων κρατῶν τῶν συμπαθουσῶν πρὸς τὴν Γαλλίαν ἐφημερίδες εὐηρεστήθησαν νὰ ὦδωσιν ἐν τούτῳ οὐ μόνον τὸ μέσον πρὸς καθησύχασιν τῶν βαλκανικῶν φόβων, ἀλλὰ καὶ γενναιόφρονα λύσιν ὡς πρὸς τὸ Βέλγιον. Τὸ μαρτυρικὸν ἔθνος, οὐτινος ὁ ἡρωϊσμὸς καὶ τὰ παθήματα δὲν παύονται προκαλοῦντα κραυγὰς θαυμασμοῦ πάντων τῶν γενναιοκάρδων ἀνθρώπων, δὲν ἐλπίζει νὰ λάβῃ ἐν τῷ συμποσίῳ τῆς εἰρήνης ἀμοιβὴν ἀνταξίαν τῶν θυσιῶν του. Ἐδαφικὴ μεγέθυνσις πρὸς τὴν Γερμανίαν ἀποκλείεται, ἵνα μὴ προκληθῇ ἀνισορροπία μεταξὺ τῶν φλαμμανδικῶν καὶ τῶν βαλλωνικῶν στοιχείων. Τί λοιπὸν θὰ ἦτο δυνατὸν πρός ἀποζημίωσιν τοῦ Βελγίου καὶ τῶν Βέλγων, γενομένων ἐφεξῆς τόσον προσφιλῶν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην συνείδησιν;

Ὁ σεβασμὸς πρὸς τὰς δοξασίας καὶ ὁ ἔρως πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, αἵτινες ἐμψυχοῦσι πάντοτε τὸν λαὸν τοῦτον, θὰ ἦσαν τὰ ἄριστα ἐχέγγυα διά τε τοὺς μουσουλμάνους καὶ τὰ ὅμορα ἔθνη, ὅτι τὰ ἱερὰ συμφέροντά των θὰ διεφυλάσσοντο. Διὰ τοῦ ὑφηγητικοῦ πνεύματος αὐτῶν οἱ Βέλγοι θὰ ἠδύναντο, πρὸς τούτοις, νὰ προσδώσωσιν εἰς τοὺς προστατευομένους αὐτῶν μέλλον λαμπρόν.

Αἱ προειδοποιήσεις.

Ἐν τῇ ὀγκώδει ἀλληλογραφίᾳ ἥτις ἐλήφθη ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, εὗρον ἐνθαρρύνσεις προερχομένας καὶ ἐκ μέρους ἔτι τῶν Τούρκων. Ἀφ' ἧς ἡ Κ)πολις, συνεπείᾳ τῆς προδοσίας τῆς Κυβερνήσεως Ταλαὰτ καὶ Ἐμβέρ, δὲν ἠδύνατο νὰ μένῃ ὑπὸ τὸν γερμανικὸν ζυγόν, οἱ διορατικοὶ μουσουλμᾶνοι ἤθελον τοὐλάχιστον νὰ τεθῶσιν ὑπὸ τὴν μετριοπαθῆ ἐπικυριαρχίαν τῶν Βέλγων, οἵτινες θὰ ἐξησφάλιζον εἰς αὐτοὺς πλήρη ἐλευθερίαν θρησκευτικὴν, πολιτικὴν καὶ ἀρτικήν. . . . . .

. . . Ὁ ἐξοχώτατος πρεσβευτὴς . . . . ἐν Παρισίοις μὲ διαβεβαίωσεν ἐπανειλημμένως περὶ τῆς σημασίας ἣν ἡ κυβέρνησίς του ἀπέδιδεν εἰς τὴν λύσιν τῆς κρίσεως ἐν Κ)πόλει ὑπὸ τὴν Βελγικὴν ἔννοιαν. Ἤλπισαν ὅτι θὰ ἐθριάμβευεν ἡ θέσις αὕτη. Δυστυχῶς ὅμως ἡ διπλωματία τῶν συμμάχων ἠχρύπνει. Τοῦτο εἶνε τρόπος τοῦ λέγειν. Διότι, πράγματι, ἐπέμενεν ἀποφράττουσα τὰ ὦτα καὶ καμμύουσα τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐλέγετό ποτε περὶ τῶν πλείστων διπλωματῶν, ὅτι ὤφειλον οὗτοι νὰ συνενῶσι τρεῖς ἀπαραιτήτους ἀρετάς: τὴν ἄγνοιαν τῆς γλώσσης, τῆς γεωγραφίας καὶ τῆς ἱστορίας τῶν χωρῶν, παρ' αἷς ἦσαν διαπιστευμένοι. Οἱ ἡμέτεροι, πρὸς τούτοις, ἠθέλησαν νὰ κάμωσι μεθοδικῶς τὸ ἐναντίον ἐκείνου ὅπερ ὑπαγορεύουσιν ἡ φρόνησις καὶ ἡ στοιχειώδης ψυχολογία τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀτόμων.

Πολλοὶ ἄγγλοι βουλευταὶ διερχόμενοι διὰ Παρισίων μοὶ ἔκαμον τὴν τιμὴν νὰ συζητήσωσι μετ' ἐμοῦ τὸ ζήτημα τῆς Κ)πόλεως. Καὶ ὁ Σὶρ Ἐδ. Ι κρέῦ περιέστη εἰς τὴν ἀνάγκην ἡμέραν τινὰ νὰ διακηρύξῃ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων τὴν ἀνακρίβειαν τῶν πληροφοριῶν περὶ ἀπονομῆς τῆς Τουρκικῆς πρωτευούσης. Αἱ ἀόριστοι διαβεβαιώσεις του θὰ καθησύχαζον ἴσως τὴν ὑπερδιεγηγερμένην γνώμην τῶν Βαλκανικῶν. Ὁ Ρῶσος Καγκελλάριος, ὅμως, κατώρθωσε νὰ διασκεδάσῃ τὰς εὐεργετικὰς ἀποπλανήσεις, αἵτινες προῆλθον ἐκ τῆς ἀγορεύσεως ἐν Λονδίνῳ. Ὁ κ. Σαζόνωφ ἐπέμεινε λοιπὸν διαβεβαιῶν τὰ ἀπαράγραπτα δικαιώματα τῆς Ρωσίας καὶ νὰ καταστήσῃ γνωσὸν εἰς τὰ Βαλκανικὰ ἐν πρώτοις, ὅτι ὁ πόλεμος οὗτος θὰ ἠδύνατο νὰ καταστρέψῃ τὰ ὄνειρά των καὶ νὰ δημιουργήσῃ κατὰ τοῦ μέλλοντος αὐτῶν ἀναριθμήτους κινδύνους.

Ἡ Ρωσία οὐδέποτε ἔσχεν ἐπιθυμίαν, νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν ἀσφάλειαν τῆς Βουλγαρίας, τῆς Ἑλλάδος ἢ τῆς Ρουμανίας. Εἰς τὰς διεθνεῖς ὅμως σχέσεις, ὡς καὶ εἰς τὰς μεταξὺ τῶν ἀτόμων, πρέπει νὰ ὑπολογίζωνται τὰ πραγματικὰ αἰσθήματα. Ὑπάρχει συλλογικὴ ὑπερευαισθησία, ὡς ὑπάρχει καὶ ἀτομικὴ ὑπερευαισθησία.

Τὸ παλαιὸν ρωσσικὸν πολιτικὸν σύστημα κατώρθωσε μόνον νὰ σπείρῃ περὶ ἑαυτὸ φόβους δεδικαιολογημένους ἢ φανταστικούς. Οἱ λαοὶ οἱ εὑρισκόμενοι ἐν τῇ μοσχοβιτικῇ γειτονίᾳ δὲν παύονται σκεπτόμενοι τὴν τύχην τῶν Πολωνῶν, τῶν Ρουθήνων, τῶν Λιθουανῶν, τῶν Φιλλανδῶν, τῆς Βεσσαραβίας, τοῦ Καυκάσου ἢ τῆς Περσίας. Βλέπουσι, δικαίως ἢ ἀδίκως, τὸ ρωσσικὸν τέρας νὰ καταβροχθίζῃ περὶ αὐτὸ ὅ,τι κεῖται ἐντὸς τῆς λαβῆς του.

Οἱ διπλωμάται εἶχον καθῆκον νὰ ἐξοικονομῶσιν, εἰς τὴν τρομερὰν ταύτην σύγκρουσιν τῶν λαῶν, τοὺς φόβους των εἴτε τὰς θεισιδαιμονίας των. Κλπον ἡμῖν ὅτι ἄνευ τῆς ἀμοιβῆς ταύτης οἱ Ρῶσσοι θὰ κατέλειπον τοὺς συμμάχους. Τοῦτο εἶνε ὕβρις κατὰ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ μεγάλου σλαυικοῦ λαοῦ. Οὗτος οὐδόλως ἐλησμόνησε καὶ δὲν λησμονεῖ παντάπασιν ὅτι ἡ Γαλλία προσῆλθεν εἰς βοήθειάν του. Ἐὰν διεκήρυττεν αὕτη ὅτι ἠδιαφόρει περὶ τῆς αὐτοτροσερβικῆς συγκρούσεως, θὰ ἀπέφευγε τὸν πόλεμον.

Ἀλληλεγγύως συνδεθεῖσα μετὰ τῆς Ρωσσίας ἡ Γαλλία ἔπραξε τὸ καθῆκόν της. Καὶ ἡ Ρωσία θὰ πράξῃ τὸ ἑαυτῆς μαχομένη μέχρι τοῦ τελευταίου ἀνδρὸς καὶ τοῦ τελευταίου χρυβλίου της. Ἐὰν τὰ ὑπουργεῖα τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας εἶχον πράξει τὸ καθῆκον αὐτῶν, ἡ Ρωσία θὰ παρητεῖτο πρὸς στιγμὴν τοὐλάχιστον τῆς κυριαρχίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ τοῦτο ἦτο τὸ μόνον μέσον ὅπως δυνηθῶσι νὰ πραγματοποιήσωσι τὴν ἑνότητα τῶν Βαλκανικῶν λαῶν. Τὸ ζήτημα τῆς Κωνσταντινουπόλεως θὰ ἠδύνατο νὰ συζητηθῇ ἐκ νέου μετὰ τὴν τελικὴν κατασυντριβὴν τῶν κοινῶν ἐχθρῶν.

Οἱ ἱστορικοὶ τοῦ μέλλοντος θὰ θεωρήσωσιν ἀναμφιβόλως τὴν ἀπονομὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὡς τὴν κυρίαν πηγὴν ὅλων τῶν ἀνιῶν ὅσας ἐδοκιμάσαμεν εἰς τὰς βαλκανικὰς παραλίας.

Σ.Σ Κ.Φ. Θὰ δείξωμεν ὅτι τὸ ζήτημα τῆς Κωνσταντινουπόλεως μίαν καὶ μόνην ἐπιδέχεται λύσιν δικαιοτάτην ἅμα καὶ ἀσφαλεστάτην διὰ τὴν εἰρήνην τῆς Εὐρώπης, λύσιν Ἑλληνικήν.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓ. ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Οἱ μετὰ διαφέροντος διεξεχόμενοι τὰ κατὰ τὴν Νῆσον ἡμῶν ἐν τῇ ἐτησίᾳ ἐκθέσει τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρμοστοῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἀποικιῶν ἰδιαιτέραν βεβαίως προσοχὴν ἀποδίδουσιν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς Γεωργίας, ἥτις ἀποτελεῖ τὸν μέγιστον οἰκονομικὸν παράγοντα ἐν αὐτῇ.

Μόσην ὅμως αἰσθάνεται ὁ μελετητὴς ἀπογοήτευσιν εὑρίσκων τὸ κεφάλαιον τοῦτο πενιχρότερον καὶ ἀσαφέστερον παντὸς ἄλλου, ὡσεὶ ἀπετέλει ἡ Γεωργία τὸ ἀσημότερον τμῆμα τῆς διακυβερνήσεως τῆς Νήσου.

Ἐν πρώτοις φαίνεται ἄδικος ὁ συντάκτης τῆς γέωργ. ἐκθέσεως, διότι παρασιωπᾷ τὰς λαμπρὰς ὑπηρεσίας τοῦ πρώην Ἐπόπτου τῆς Γεωργίας κ. Φούμη οὗτινος ὤφειλε νὰ μνησθῇ ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Τμήματος.

Ἐὰν τὸ Γεωργ. Τμῆμα ἐξετάθη μεγάλως, ὡς γράφει, καὶ τὸ προσωπικόν του ηὐξήθη κατὰ τὰ δύο προηγηθέντα ἔτη καὶ μετὰ τῆς ἐπεκτάσεώς του καὶ τῆς μεγαλειτέρας δυνάμεώς της δράσεώς του ἐξεδηλώθη ἀντίστοιχος αὔξησις ἐνδιαφέροντος πρὸς αὐτὸ παρὰ τῶν γεωργικῶν τάξεων, ταῦτα ὀφείλονται εἰς τὴν ἀκάματον δραστηριότητα τοῦ κ. Φούμη, ὅστις δι' ὅλης τῆς ὑπηρεσίας εὑρίσκετο εἰς διηνεκῆ ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου καὶ διὰ τῆς συνεχοῦς προσωπικῆς ἐπισκέψεως καὶ τῶν ὁδηγιῶν του καὶ τῶν πρακτικῶν διδασκαλιῶν του κατώρθωσε νὰ κατακτήσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ νὰ προσελκύσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τούτων πρὸς τὸ Γεωργ. Τμῆμα, χωρὶς νὰ ὑποτιμῶμεν τὴν πρὸς τοῦτο ἀξιέπαινον ἐργασίαν καὶ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ. Εἰς τὰς συστάσεις τοῦ κ. Φούμη καὶ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν πρὸς τὴν γεωργικὴν πρόοδον ἀγάπην τοῦ πρώην Ἀρμοστοῦ Σὶρ Γκοῦλτ Ἄδαμς ὀφείλεται ἡ αὔξησις καὶ ἐνίσχυσις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γεωργ. Τμήματος, εἰς ὃν ἐν μεγάλῳ μέτρῳ ὀφείλεται ὡσαύτως ἡ εὐεργετικὴ ἐπίδρασις τούτου ἐπὶ τὴν γεωργικὴν ἐπίδοσιν ἐν τῇ Νήσῳ.

Αἱ ἐξαιρόμεναι προσπάθειαι τοῦ Τμήματος πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς σηροτροφίας κατὰ τὸ ὑπὸ ἐπιθεώρησιν ἔτος ἔδει νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς συνέχεια πολὺ παλαιτέρων καὶ ἐπιμονωτέρων προσπαθειῶν ὑπὸ τοῦ πρώην Διευθυντοῦ τῆς Γεωργίας κ. Π. Γενναδίου, τὰς ὁποίας δὲν ἀγνοεῖ βεβαίως ὁ νῦν Διευθυντὴς τοῦ Γ. Τμήματος, διότι ὁ κ. Γεννάδιος τὴν σηροτροφίαν ἰδιαιτέρως ἐθεράπευσε καὶ προήγαγεν ἐν Κύπρῳ εἰς ἀκμὴν εἰς ἣν οὐδὲν σχεδὸν ἦτο δυνατὸν νὰ προσθέσωσιν οἱ διάδοχοί του.

Σοβαρὰ ἀληθῶς ἐγένετο ἐργασία πρὸς καταπολέμησιν τῆς βραχυκαρπίας, ἥτις δὲν εἶχε διαλάθει καὶ τὸν κ. Γεννάδιον, εἰδικὴν μελέτην ἐκπονήσαντα περὶ τῆς κερατέας. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως μανθάνομεν ὅτι περὶ τὰ 200,000 χαρουπόδενδρα ἐκλαδεύθησαν, καὶ ἐκφράζεται ἡ ἐλπὶς ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κλαδεύσεως θὰ ἦνε ἄκρως εὐεργετικὸν εἰς τὴν σημαντικωτάτην ταύτην βιοτεχνίαν.

Ἐντούτοις φῆμαι ἐκυκλοφόρησαν δυσμενεῖς κατὰ τῆς κλαδεύσεως ταύτης, ὅτι δῆθεν πλεῖσται κλαδευθεῖσαι κερατέαι ἀπεξηράνθησαν καὶ σκοπίμως ἢ ἐπιπολαίως διεβλήθη ἡ ἐργασία αὕτη. Ἡ ἔκθεσις ἔδει νὰ διαλάβῃ λεπτομερείας περὶ τῶν εὐεργετικῶν ἀποτελεσμάτων τῆς κλαδεύσεως, ἵνα ἐνθαρρυνθῶσιν οἱ καλλιεργηταὶ τῆς κερατέας πρὸς κλάδευσιν τῶν δένδρων αὐτῶν, ἀποβάλλοντες πεπαλαιωμένας προλήψεις τὰς ὁποίας ἐνίσχυσαν αἱ πρῶται ἐκεῖναι δυσμενεῖς διαδόσεις κατὰ τῆς κλαδεύσεως τῶν κερατεῶν.

Τὴν ἔκθεσιν χαρακτηρίζει καὶ τις ἀφέλεια. Γράφει π. χ. ὅτι «τὸ ἔτος ἐσημειώθη ὑπὸ τῆς ἐμφανίσεως μεγάλου ἀριθμοῦ κατεστρεπτικῶν ἐντόμων.»

«Εὐτυχῶς ἐγένετο δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἡ κατάστασις αὕτη τῶν πραγμάτων μέχρι τινός, διότι τέσσαρες ἀπόφοιτοι τῆς Γεωρ. Σχολῆς ἠσκήθησαν εἰδικῶς εἰς πρακτικὴν ἐργασίαν πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἐντόμων.»

Χωρὶς νὰ ὑποτιμῶμεν τὴν σπουδαίαν ὠφέλειαν τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Σαρακωμένουείσαχθέντος συστήματος τῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως καὶ διδασκαλίας ἐφ' ἓν ἢ δύο ἔτη εἰς τὰς πειραματικὰς ἐργασίας τοῦ Γεωργικ. Τμήματος, θεωροῦμεν πολὺ ἀφελῆ τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι διὰ τεσσάρων ἐργατῶν θὰ καταπολεμηθῶσιν ἐν τῇ Νήσῳ τὰ φυτοφθόρα ἔντομα.

Ἡ ἔκθεσις ἐκτενέστερον ἐνδιατρίβει εἰς τὰς ἐντομολογικὰς μελέτας, ὧν τὴν σημασίαν διὰ τὸ ἡμέτερον κλίμα οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποτιμήσῃ, ἀλλὰ περιορίζονται αὗται ἀκόμη εἰς τὸ στάδιον πειραματισμοῦ καὶ τῶν πρώτων μελετῶν.

Ὁ συντάκτης τῆς ἐκθέσεως ἐξαίρων τὴν μεγάλην ἐπίδοσιν τῆς χρήσεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἀποδίδει ταύτην εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ὀλίγων τινῶν καταστημάτων ἅτινα ἐξησφάλισαν τὴν ἀντιπροσωπείαν διαφόρων ἐργοστασίων ἐν Εὐρώπῃ· ἐνῷ τὸ ὅλον ἔργον τῆς διαδόσεως τῶν χημ. λιπασμάτων ἐν Κύπρῳ ὀφείλεται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἑταιρείαν, ἥτις ἀπέστειλεν εἰς Κύπρον τὸν ἐμπειρότερον γεωπόνον κ. Μουράτογλου περιοδεύσαντα ἀνὰ τὴν Κύπρον καὶ ἐμπνεύσματα τὴν ἐπὶ τὰ χημικὰ λιπάσματα ἐμπιστοσύνην τῶν γεωργῶν, τὴν ἐργασίαν δ' ἐκείνου συνέχισεν ἐπιτυχῶς ὁ μόνιμος ἤδη γεν. ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑταιρείας κ. Ν. Π. Λανίτης.

Αἱ ἐπιστημονικαὶ καὶ μεθοδικαὶ περὶ τῆς Γεωργίας ἐκθέσεις τοῦ πρώην Διευθυντοῦ τῆς Γεωργίας κ. Π. Γενναδίου ἔδει νὰ γένωνται ὑπόδειγμα καὶ ὑπογραμμὸς εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ, κέκτηται δὲ σήμερον τὸ Γεωρ. Τμῆμα προσωπικὸν μεταξὺ τοῦ ὁποίου ὑπάρχουσιν οἱ δυνάμενοι νὰ παρέχωσιν ὅλα τὰ στοιχεῖα πρὸς ἐπιστημονικὴν μεθοδικὴν ἐκθεσινάντοῦ πενιχροῦ, ἀμεθόδου καὶ ἀσαφοῦς συνοψθελεύματος τῆς σημερινῆς ἐκθέσεως, ἐξ ἧς, ὁ ἀγνοῶν τὰ τῆς Γεωργίας τῆς Νήσου, οὐδὲν μανθάνει.

ΤΑ ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΑ
ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

(Συνέχεια).

Η ΕΠΙΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΥ.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ πολεμικὸν ἐπιτελεῖον συνεπλήρωσε τὴν ἐργασίαν του ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Ναυάρχου Κάρτεν καὶ διεχάραξε τὰς ἀναγκαίας πολεμικὰς διαταγάς. Τὸ σχέδιον ἤχθη ἐνώπιον τοῦ Γάλλου ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν. Ὁ κ. Ὠγκανὲρ (*Augagneur*) ἦλθαν εἰς Λονδῖνον καὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ μέθοδοι συνεζητήθησαν πλήρως. Τὸ σχέδιον ἐξητάσθη λεπτομερῶς ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου. Ἀπεκόμισαν εὐνοϊκὴν ἐντύπωσιν ἀπὸ τοῦ σχεδίου καὶ ἀνεκοίνωσαν τὴν συμφωνίαν των, καὶ εἶπον ὅτι ἦτο σχέδιον συλληφθὲν ἐν πνεύματι τὸ ὁποῖον ἦτο συνετὸν καὶ προνοητικόν Ἐξῆραν ὅτι ἐπέτρεπεν εἰς ἡμᾶς τοῦτο ν' ἀποσυρθῶμεν κατὰ πᾶν στάδιον, ἂν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κανονιοβολισμοῦ δὲν ἦσαν εἷα προεβλέποντο. Τί συνέβη; Ἀπέστειλαν τὰ σκάφη των, καὶ ἔκτοτε ὑπεστήριξαν τὴν ἐπιχείρησιν μετὰ εὐθύτητος καὶ γενναιότητος πέρα πάσης περιγραφῆς. (Ἐπευφημίαι)

Ἡ ἐνέργεια ἐν τῷ μεταξὺ προϋχώρει. Σκάφη κατ' ἀριθμὸν πολλῷ πλείονα ἢ ὅσα εἶχε ζητήσει ὁ Ναύαρχος Κάρτεν συνεκεντρώθησαν ραγδαίως ἐξ ὅλου τοῦ κόσμου. Τῇ 5)18 Φεβρουαρίου ἤρξατο ἡ ἐπίθεσις κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν φρουρίων.

Ἡ πρώτη φάσις τῆς ἐπιχειρήσεως ἐγένετο ἐπιτυχὴς πέρα τῶν προσδοκιῶν ἡμῶν. Τὰ ἐξωτερικὰ φρούρια κατεστράφησαν, ὁ στόλος ἠδυνήθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν Πορθμὸν καὶ νὰ προσβάλῃ τὰ φρούρια τῶν Στενῶν.

Μέχρι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν συνέβαινον ταῦτα, εἴχομεν πάντοτε λάβει ὑπ' ὄψιν τὴν πιθανότητα, ὅτι ἂν ἡ ἐπιχείρησις αὕτη, ἥτις ἀναγκαίως διὰ τὴν ἐπιτυχίαν της ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ ἀναριθμήτων παραγόντων, δὲν ἐξειλίσσετο ὡς ἠλπίζομεν, καὶ ἂν τὰ τυχόντα προσκόμματα εὑρίσκοντο πολὺ μεγαλείτερα ἢ ὅσον προεβλέποντο, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ μεταῤῥέψωμεν τὴν ἐπιχείρησιν εἰς ἐπίδειξιν καὶ νὰ στρέψωμεν τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς ἄλλο μέρος τῆς Μεσογείου. Εἴχομεν λάβει ὑπ' ὄψιν καὶ παρεσκευάσθημεν εἰς ἀμφίβιον ἐπιχείρησιν, ἥτις θὰ ἐχρησίμευεν ὡς ἐναλλαγή, ἐν ᾗ περιπτώσει θὰ ἐπεθυμοῦμεν ν' ἀποσυρθῶμεν, ἵνα διαφυλάξωμεν τὸ γόητρον ἡμῶν. Ἡ ἐπιτυχία δμως ἦν κατωρθώσαμεν κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν φρουρίων παρήγαγεν ἠλεκτρικὸν ἀποτέλεσμα ἀνὰ τὰ Βαλκάνια. Ὁ ἀντίκτυπός της ἦτο κατάδηλος ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐν Ἰταλίᾳ. Ἠγγίσαμεν τὸ μέγιστον στρατηγικὸν νεῦρον τοῦ παγκοσμίου πολέμου τοῦ 1915 τῆς ἐκστρατείας τοῦ ἔτους τούτου. (Ἐπευφημίαι). Ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος ὁ Ἕλλην πρωθυπουργὸς κ. Βενιζέλος, ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν ἥτις ἤγαγεν εἰς τὴν πρώτην παραίτησιν του ἀπὸ τῆς ἀρχῆς».

Ἐντὸς δεκαπενθημέρου οἱ τοῦρκοι ἠναγκάσθησαν καὶ πάλιν νὰ κινηθῶσι πρὸς τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ ἀναπτύξωσι τὴν ἄμυναν των κατὰ τῆς Βουλγαρίας. Ἡ κίνησις ἐν Ἰταλίᾳ ἦτο ὡσαύτως σημειωδεστάτη. Πανικὸς ἐπῆλθεν εἰς Κων)πολιν. Πάντες ὑπέθεσαν ὅτι ἡ ἐπιχείρησις θὰ ἐπετύγχανεν. Ἡμέραν παρ' ἡμέραν συνεκάλουν συνεδρίαν τοῦ Ἐπιτελείου εἰς τὸ Ναυαρχεῖον, καθ' ἃς ἐδέχθην τὴν ἐκτίμησιν τῶν μεγίστων αὐθεντιῶν, οἵτινες ἦσαν ἐμόθυμοι ὅτι ἡ κίνησις προὼδευε κατὰ τρόπον εὐνοϊκώτατον, εὐνοϊκώτερον ἢ ὅσον ἐπροσδοκῶμεν, καίτοι τελείως ἀγεγνωρίζομεν ὅτι μέγισται δυσχέρειαι θὰ ἐπήρχοντο. Οὐδεὶς τώρα ἐπεθύμει νὰ ὀπισθοδρομήσωμεν ἢ νὰ ὡρμήσωμεν ἐπὶ ἄλλην ἐπιχείρησιν.

Τὰ βλέμματα τοῦ κόσμου ὅλου ἦσαν προσηλωμένα εἰς τὰ Δαρδανέλλια. Πᾶν συμφέρον στρατιωτικόν, ναυτικόν, πολιτικόν, καὶ οἰκονομικὸν ἐπέβαλε τὴν συντέλεσιν αὐτῆς. Θὰ ἤθελον νὰ εἴπω, ἐπειδὴ τίνες εἶπον ὅτι αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται κατὰ τὸ πρῶτα στάδιά των ἐχώρουν οὐχὶ δέοντος—ὅτι οὐδὲν ἐδημοσιεύθη περὶ τούτων ἀλλ' ὅτι ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ναυάρχου ἐπὶ τόπου καὶ ἐπεδοκιμάσθη ὡς πλήρης ἐκτίμησις τῆς θέσεως ὑπὸ ἐπαϊόντων ἐν τῷ Ναυαρχείῳ.

Η ΑΠΟΨΙΣ ΗΤΤΟΝ ΕΥΝΟΪΚΗ

Ἀλλὰ ἐπὶ τῆς ἀπόψεως τῶν ἐπιχειρήσεων ἤρχισε διερχομένη σκιὰ τὶς περὶ τὸ τέλος τῆς πρώτης ἑβδομάδος τοῦ Μαρτίου.

Αἱ δυσχέρειαι πρὸς σάρωσιν τῶν ὑποβρυχίων τορπιλλῶν ηὔξησαν καίτοι δὲ μεγάλη κατωσθώθη ἐπιτυχία ὑπὸ τῶν σκαφῶν, κατασιγασάντων τὰ φρούρια, δὲν ἠδύναντο κατὰ τὸ στάδιον ἐκεῖνο νὰ προξενήσωσιν ἀποφασιστικὴν καὶ διηνεκῆ βλάβην. Ὁ κινητὸς ὁπλισμὸς τοῦ ἐχθροῦ ἤρξατο ἀναπτυσσόμενος καὶ ἀποβαίνων ὁλονὲν ὀχληρότερος. Ἀπεφασίσθη ὅθεν ὅτι ἡ βαθμιαία προέλασις ἔπρεπε ν' ἀντικατασταθῇ διὰ μέτρων μᾶλλον ἐρρωμένων. Ὁ Ναύαρχος Κάρτεν προσεκλήθη ὅπως προβῇ ἀποφασιστικῶς καὶ νὰ μὴ πτοηθῇ ὑπὸ τῶν ἀναποφεύκτων ἀπωλειῶν. Τὰ τηλεγραφήματα ταῦτα τοῦ Ναυαρχείου ἔδοσαν εἰς τὸν ἐπὶ τόπου ἄξιωματικὸν καὶ ἐσκόπουν νὰ μεταδώσωσι εἰς αὐτὸν τὸ αἴσθημα ὅτι ὁ,τιδήποτε ἠσθάνετο κλίνων νὰ πράξῃ ἠδύνατο νὰ τὸ πράξῃ μετὰ τῆς βεβαιότητος ὅτι ὑποστηρίζεται πρὸς ἐρρωμένα μέτρα.

Τὰ τηλεγραφήματα ταῦτα τοῦ Ναυαρχείου ἦσαν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν συντόνων διασκέψεων μεταξὺ τοῦ πρώτου Λόρδου Θαλάσσης καὶ ἐμοῦ, καὶ ὡς πᾶσα ἄλλη διαταγὴ σημαντική, ἥτις προῆλθεν ἐκ τοῦ Ναυαρχείου κατὰ τὴν παραμονὴν ἐν τῷ ἀξιώματί μου ἐκείνῳ ἐν εἰρήνῃ ἢ ἐν πολέμῳ, φέρουσι τὴν ἐγγραφὴν τοῦ Πρώτου Λόρδου Θαλάσσης. Ἐπιθυμῶ νὰ καταστήσω τὸ σημεῖον τοῦτο σαφέστατον. Δύναμαι νὰ ἐκτείνω τοῦτο καὶ νὰ εἴπω ὅτιδὲν ὑπάρχει σημαντικὴ πρᾶξις πολιτικῶν ἢ πολεμικῶν σχεδίων ἅτινα ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν κατὰ τὴν ἐν τῷ Ναυαρχείῳ ἀρχήν μου ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ μὴ ἔχῃ συνυπογράψῃ ὁ Πρῶτος Λόρδος Θαλάσσης.

Ο ΕΠΙ ΤΟΠΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΣ

Ὁ ἐπὶ τόπου Ναύαρχος, ὁ Ναύαρχος Κάρτεν ἐξεφράσθη καὶ αὐτὸς μετὰ πλήρους συμφωνίας πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν τηλεγραφημάτων τοῦ Ναυαρχείου, καὶ ἀνεκοίνωσε τὴν πρόθεσίν του ὅπως χωρήσῃ ἐμπρὸς εἰς τὴν ἐπίθεσίν του ἐπὶ τῶν γραμμῶν ἐφ' ὧν εἶχε συμφωνήσῃ· ὡς ἡμέρα ἐπιθέσεως εἶχεν ὁρισθῇ ἡ 4)17 Μαρτίου καιροῦ ἐπιτρέποντος. Τῇ 3)16 ὁ Ναύαρχος προσεβλήθη ὑπὸ ἀδιαθεσίας καὶ ἐθεωρήθη ἀνίκανος ὑπὸ ἰατρικῆς γνώμης. Τῇ συμβουλῇ τοῦ Πρώτου Λόρδου Θαλάσσης, ὅστις ἐντελῶς συνεφώνησε, διώρισα τὸν Ναύαρχον Ρόπεκκ (*Robeck*) δεύτερον διοικητήν, ὅστις ἐγένετο ἐνεργητικώτατος εἰς τὰς ἐπιχηρείσεις, ἵνα διαδεχθῇ αὐτόν.

Ἐθεώρησα τοῦτο ἀναπόδραστον νὰ μάθω, κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς δυσχεροῦς ταύτης ἐπιθέσεως, ἐὰν ὁ νέος Ναύαρχος συνεμερίζετο τὴν γνώμην τοῦ προκατόχου του, καὶ διεβίβασα πρὸς αὐτὸν τηλεγράφημα, ὅπερ ἐν παραφράσει ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Προσωπικὸν καὶ ἐμπιστευτικόν.

—Παρὰ τοῦ Πρώτου Λόρδου.

Ἐμπιστεύομενος ὑμῖν, μετὰ μεγάλης πεποιθήσεως, τὴν ἐποίκησιν τοῦ ἀπεσπασμένου Στόλου τῆς Μεσογείου, ὑποθέτω ὅτι συμφωνεῖτε πλήρως πρὸς τὰ τοῦ Ναυαρχείου τηλεγραφήματα 101 καὶ 109 καὶ πρὸς τὴν ἀπάντησιν εἰς ταῦτα τοῦ Ἀντιναυάρχου Κάρτεν, καὶ ὅτι θεωρεῖτε, κατὰ χωριστὴν καὶ ἀνεξάρτητον κρίσιν, ὅτι αἱ προταθεῖσαι ἄμεσοι ἐπιχειρήσεις εἶνε συνεταὶ καὶ κατορθωταί. Ἐὰν ὄχι, μὴ διστάσητε νὰ τὸ εἴπητε. Ἐὰν ναί, ἐκτελέσατε αὐτὰς ἄνευ ἀναβολῆς καὶ ἄνευ περαιτέρω ἀναφορᾶς, εἰς πρώτην εὐνοϊκὴν εὐκαιρίαν».

Ὁ Ναύαρχος Δὲ Ῥόπεκκ ἀπήντησεν ὅτι συνεφώνει πλήρως πρὸς τὰ τηλεγραφήματα τοῦ Ναυαρχείου, ἅτινα ἐξέφραζον τὰς βλέψεις του ἀκριβῶς. Θὰ ἐπετίθετο τῇ 5)18. Ἡ Βουλὴ γνωρίζει ἐντελῶς τὰ μετέπειτα.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ἤθελον νὰ καταδείξω ὅτι ὅλαι αἱ Βρεττανικαὶ ἀπώλειαι εἰς τὸ τρομερὸν τοῦτο συμβὰν μόλις ὑπερέβαλλον τοὺς 100. Οἱ Γάλλοι, εἶνε ἀληθὲς, εἶχον τὸ ἀτύχημα νὰ μὴ δυνηθῶσι νὰ σώσωσι τὸ πλήρωμα τοῦ «*Bouvet*». Ἀπωλέσαμεν δύο σκάφη ἐκ τῆς τάξεως τῶν ὁπλίων εἴχομεν 30, καὶ ἄτινα, ἂν δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο εἰς τὰ Δαρδανέλλια, θὰ ἐσήποντο ἄχρηστα εἰς τοὺς μεσημβρινοὺς λιμένας μας. Ὅθεν δὲν φρονῶ ὅτι ποιούμενοι τὴν ἐπίθεσιν ταύτην, ἀπὸ τῆς ὁποίας τόσον πολλὰ ἐξηρτῶντο, καὶ τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα, ἂν ἐπετύγχανον, θὰ ἦσαν τόσον μεγάλα, διεκινδυνεύσαμεν ἢ ἀπωλέσαμεν ζωτικόν τι στοίχημα(*stae*). Ἐν τῷ μεταξὺ ὀχρόνος παρήρχετο. Ὁ στρατὸς δὲ στις ἐνωρίτερον κατὰ τὸ ἔτος εἴπομεν ὅτιδὲν ἦτο ἐπρρκὴς. συνηθροίζετο βαθμηδὸν καὶ ὁ Σὶρ Ἰὰν Χάμιλτον ἔφθασε μετὰ τῶν κυρίων μεραρχιῶν τῆς δυνάμεώς του. Ὁ Ναύαρχος μετὰ τὴν ἐπίθεσιν τῆς 5)18 Μαρτίου, ἀποφασισμένος νὰ ἐπαναλάβῃ αὐτὴν ἐν πρώτῃ εὐκαιρίᾳ, καὶ συμφώνως πρὸς τοῦτο ἐτηλεγράφησεν.

ΗΝΩΜΕΝΗ ΝΑΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΙΣ

Μετὰ διάσκεψιν δμως μετὰ τοῦ Στρατηγοῦ ἀπεφασίσθη ν' ἀντικαταστήσωμεν τὴν καθαρῶς ναυτικὴν διὰ ἡγωμένης ναυτικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἐπιθέσεως. Ἐλυπήθην τότε ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐπροσπάθησα τότε νὰ πείσω τὸν Πρῶτον Λόρδον θαλάσσης νὰ στείλῃ τηλεγράφημα διατάττων τὴν ἀνάληψιν τῆς ναυτικῆς ἐπιθέσεως. Δὲν ἠδυνήθημεν δμως νὰ ἐκταντήσωμεν εἰς συμφωνίαν, καὶ πρὸ τῆς κοινῆς συνεννοήσεως τῆς γνώμης τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ναυτικῶν ἐξουσιῶν ἐπὶ τόπου ὑπετάχθην εἰς τὴνἐπικρατήσασαν, ὑπετάχθην δμως μετ' ἀδημονίας. Καθ'ἑκάστην ἡμέρανὸ κίνδυνος ἀπὸ τῶν γερμανικῶν ὑποβρυχίων ἐπικείμενος, κίνδυνος ὃν μεγάλως ὑπερεβάλλομεν ἐν ταῖς διανοίαις ἡμῶν, ἐφαίνετο ὅτι ἀποβαίνῃ ὑπέρτατος Καθ' ἑκάστην ἡ πιθανότης; ἐπαναλήψεως ἐπιθέσεως γερμανικῆς κατὰ τῆς Σερβίας; ἐφαίνετο μᾶλλον ἐπικειμένη. Καθ' ἑκάστην ἐγνώριζον ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐσκαπτον. Καθ' ἑκάστην ἐγνώριζον ὅτι ἀπέσυρον ἐνισχύσεις ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κράτους αὐτῶν, καὶ δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω τὴν Βουλὴν, ὁ μὴν ὅστις προφανῶς εἶχε καταναλωθῇ μεταξὺ τῆς διακοπῆς τῆς ναυτικῆς ἐπιθέσεως τῇ 5)18 Μαρτίου, καὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς στρατιωτικῆς ἐπιθέσεως τῇ 12)25 Ἀπριλίου, ὑπῆρξεν ὁ ἥκιστα εὐχάριστος, ἐν ποτε ἐδοκίμασα ἐν τῇ ζωῇ μου.

Διεξῆλθον λεπτομερῶς τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο, ὅπως πείσω τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ ναυτικὴ ἐπίθεσις κατὰ τῶν Δαρδανελλίων ἦτο σχέδιον ναυτικὸν γενόμενον ὑπὸ τῶν ναυτικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τόπου, ἐπιδοκιμασθὲν ὑπὸ τῶν ναυτικῶν εἰδημόνων ἐν τῷ ναυαρχείῳ, ἐγκριθὲν ὑπὸ τοῦ πρώτου Λόρδου Θαλάσσης, ἐκτελεσθὲν ὑπὸ τῶν ἐπὶ τόπου Ναυάρχων, οἵτινες ἐν παντὶ σταδίῳ ἐπίστευον εἰς τὴν ἐπιχείρησιν.

Ὑποχρεοῦμαι οὐ μόνον διὰ τὴν δικαιοσύνην πρὸς ἐμαυτὸν ἀλλὰ καὶδιὰ τὴν δικαιοσύνην πρὸς τὸν Στόλον, ὅστις ἀπαιτεῖ νὰ γνωρίζῃ ὅτι αἱ σταλεῖσαι διαταγαὶ πρὸς αὐτοὺς παρὰ τοῦ Ναυαρχείου φέρουσι πάντοτε τὴν ἀνωτάτην ἐπαγγελματικὴν αὐθεντίαν, νὰ καταστήσω τοῦτο σαφές; Δὲν θέλω νὰ λεχθῇ ὅτι ἦτο σχέδιον ἀστοῦ εἰσηγηθὲν ὑπὸ πολιτικοῦ ἐρασιτέχνου εἰς ἄκοντας τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς εἰδήμονας.

Ο ΛΟΡΔΟΣ ΚΙΤΣΕΝΕΡ ΚΑΙ ΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Μαρτίου, ὅτε ἀπέβη σαφὲς ὅτι ἠδύναντο νὰ ἀπαιτηθῶσι στρατιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις, καὶ θὰ προσήρχετο στρατιωτικὴ ὑποστήριξις, ἐζήτησα ἐκ τῆς πείρας μου ἐν Ἀμβέρσῃ, νὰ λάβω συνέντευξιν μετὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, καθ' ἣν ἠρώτησα τὸν Λόρδον Κίτσενερ ἂν κατενοήθη ὅτι ἀνελάμβανε τὴν εὐθύνην διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, δι' ὧν ἠννόουν, καὶ εἶπα ἠννόουν, τὸ μέτρον τῶν ἀπαιτουμένων δυνάμεων, ἵνα συνετελεσθῇ ἡ ἐπιτυχία, καὶ ἀφοῦ ἀπήντησεν ἐκεῖνος καταφατικῶς, μετέφερα τὴν Ναυτικὴν Μεραρχίαν τῇ 27)12 Μαρτίου ὑπὸ τὴν στρατιωτικὴν ἐξουσίαν. Ὁ ἐντ. φίλος μου μοι εἶπε χθὲς ὅτι ἀνεμιμνήσκετο ζωηρῶς τῆς συνεντεύξεως ἐκείνης, καὶ δὲν μοι εἶνε ἐπομένως ἐπάναγκες τώρα νὰ ἐπιληφθῶ ἀναλύσεως τῶν στρατιωτικῶν κινήσεων. Χαίρω ὅτι ἔχει οὕτως.

Πρέπει δμως νὰ ἐξετάσω τὸ ζήτημα τοῦτο. Τφόντι ἄρα γε, ὅτε ἤρχισαν αἱ ναυτικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἀναγκαίως καὶ ἀναποδράστως ἐπέβαλλον τὴν ἔναρξιν ἢ τὴν ἐπιμονὴν ἐν τούτῳ τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων; Ἔδειξα πῶς ἐν ἀρχῇ τῆς ναυτικῆς ἐπιθέσεως ἐτηρήσαμεν ἀνοικτὴν ἐναλλάσσουσαν ἐπιχείρησιν ἀμφιβίου χαρακτῆρος, εἰς ἣν ἠδυνάμεθα νὰ προβῶμεν ὁποτεδήποτε. Θὰ ἦτο δμως δυνατὸν μετὰ τὴν ναυτικὴν ἐπίθεσιν τῆς 5)18 Μαρτίου ἀποτυχοῦσαν ν' ἀποπλεύσωμεν καὶ νὰ παρέλθωμεν τὴν ἀπώλειαν; Ἐπιμελημένη ἐπισκόπησις τῶν γεγονότων, οἷα γνωρίζομεν ταῦτα σήμερον, δεικνύει ὅτι τοῦτο ἀναμφιβόλως θὰ ἐγίνετο. Ἡ ναυτικὴ ἐπίθεσις ἔληξε τὴν ἑσπέραν τῆς 5)18 Μαρτίου ἡ δὲ στρατιωτικὴ ἐπίθεσις δὲν εἶχεν ἀρχίσῃ μέχρι τῆς 12)25 Ἀπριλίου. Ἐὰν κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην ἐγνωρίζομεν, ὅ,τι γνωρίζομεν τώρα, περὶ τῆς πορείας τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, δὲν δύναμαι νὰ συλλάβω ἐν τῷ νῷ ὅτι οἱοσδήποτε θὰ ἐδίσταζε ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν ἀπώλειαν τοῦ γοήτρου διακόπτων τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν Δαρδανελλίων.

Δὲν θεωρῶ τὰς ναυτικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀρξαμένας ὡς εἶχον, ἀναγκαίας συνεπαγομένας τὰς στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀρξαμένας ὡς εἶχον. Τοῦτο ἦτο κεχωρισμένη ἀπόφασις ἥτις δὲν ἐναπόκειται εἰς ἐμὲ ἢ εἰς τὸ Ναυαρχεῖον εἴτε κατ'ἀρχὴν εἴτε κατὰ μέθοδον· θέλω δμως νὰ καταστήσω σαφὲς ὅτι ἐχάρην πολὺ ὅτι αἱ αὐθεντίαι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἤθελον νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ἐπιχείρησιν διὰ στρατιωτικῶν μέσων, καὶ τὸ κατ' ἐμὲ ἔπραξα κατὰ σύναμιν ὅπως πείσω αὐτοὺς νὰ πράξωσιν οὕτω, καὶ νὰ ὑποστηρίξω αὐτοὺς οὕτω πράττοντας.

ΟΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ

Ὑπάρχουσιν δμως δύο παρατηρήσεις, ἃς ἐπιθυμῶ νὰ κάμω, γενικοῦ χαρακτῆρος ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Πρῶτον τὸ οὐσιῶδες ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Χερσονήσου Καλλιπόλεως ἦτο ταχύτης καὶ ῥώμη.

Ἠδυνάμεθα νὰ ἐνισχύσωμεν διὰ θαλάσσης ταχύτερον ἢ οἱ Τοῦρκοι διὰ ξηρᾶς καὶ ἠδυνάμεθα ἐπομένως νὰ παρέχωμεν εἰς ἀνανέωσιν τῆς ἐπιθέσεώς μας μέχρις οὗ ἐπιτευχθῇ ἀπόφασίς της. Τὸ νὰ χωρῶμεν ἡρέμα, ἐξ ἄλλου, νὰ ἀφίνωμεν μακρὰ διαλείμματα μεταξὺ τῶν ἐπιθέσεων, ὥστε νὰ παρέχωμεν καιρὸν εἰς τοὺς Τούρκους νὰ μεταφέρωσιν ἐνισχύσεις ἐξ ὅλου τοῦ Κράτους αὐτῶν, καὶ νὰ ἀναπαύωσι καὶ νὰ ἀντικαθιστῶσι τὰ στρατεύματά των πάλιν καὶ πάλιν, ἦτο μέγας κίνδυνος. Δεύτερον, εἰς τὴν Χερσόνησον Καλλιπόλεως, ὁ Στρατός μας ἵστατο δι' ὅλου τοῦ θέρους ἐντὸς ὀλίγων μιλλίων ἀπὸ τῆς ἀποφασιστικῆς νίκης. Δὲν ὑπῆρχεν ἄλλο σημεῖον εἰς οἱονδήποτε τῶν μετώπων πολέμου, ἐκτεινομένων εἰς ἑκατοντάδας μιλλίων, ὅπου ἴσον πλεονέκτημαθὰπαρῆγεν ἴσον ἢ καὶ παράλληλον στρατηγικὸν ἀποτέλεσμα. Ἀπεδείχθη ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ὅτι καλὰ στρατεύματα κατάλληλα ὑποστηριζόμενα διὰ πυροβολικοῦ δύνανται νὰ ἐκτελέσωσιν ἄμεσον προέλασιν δύο μέχρι τριῶν μιλίων ἐνώπιον οἱασδήποτε ἀμύνης. Ἡ προέλασις ἐπὶ παραδείγματος ἥτις ἐγένετο εἰς Νὼβ Σιαππέλλ ἢ Λοὺς ἢ ἐν Σουσσαί, ἐὰν ἐγίνετο εἰς τὴν Χερσόνησον Καλλιπόλεως, θὰ ἀπεφάσιζε τὴν τύχην τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ ἐπὶ τοῦ Ἀκρωτηρίου, θὰ ἀπεφάσιζε πιθανῶς τὴν ὅλην ἐπιχείρησιν, ἠδύνατο νὰ καθορίσῃ τὴν στάσιν τῶν Βαλκανικῶν, ἠδύνατο νὰ ἀποκόψῃ τὴν Γερμανίαν ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς, ἠδύνατο νὰ σώσῃ τὴν Σερβίαν.

«ΚΑΤΑΛΑΒΕΤΕ—
ΤΗΝ ΚΩΝ)ΠΟΛΙΝ»

Δι' ὅλου τοῦ ἔτους τούτου παρεῖχον μίαν συμβουλὴν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως μὴ ἀναλάβῃ ἐπιχείρησιν ἐν τῷ Δυτικῷ μετώπῳ ἥτις στοιχίζει περισσότερον εἰς ἡμᾶς ἢ εἰς τὸν ἐχθρόν. Εἰς τὴν Ἀνατολὴν δμως ὅπως καταλάβητε τὴν Κ)πολιν, ὅπως, καταλάβητε αὐτὴν διὰ πλοίων, ἂν δύνασθε, νὰ καταλάβητε αὐτὴν διὰ στρατιωτῶν, ἂν πρέπει νὰ καταλάβητε αὐτὴν δι' οἱουδήποτε σχεδίου στρατιωτικοῦ ἢ ναυτικοῦ, ὅπερ ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς εἰδήμονάς σας, καταλάβετε αὐτὴν καὶ καταλάβετε ταχέως καὶ καταλάβετε ἐφόσον ὑπολείπεται χρόνος. Ἡ κατάστασις τώρα ὁλοσχερῶς μετεβλήθη, καὶ δὲν καλοῦμαι νὰ προσφέρω οἱανδήποτε γνώμην ἐπὶ τῶν νέων τούτων ἀπόψεων. Μοὶ φαίνεται δμως ὅτι ἂν ὑπῆρξαν ἐπιχειρήσεις ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ κόσμου, αἵτινες ἀρξάμεναι ἤξιζον νὰ διεξαχθῶσιν μετὰ τῆς μεγίστης ῥώμης καὶ μανίας, μετὰ σταθερᾶς πλημμύρας ἐνισχύσεων καὶ μεθ' ὑπερτάτης παραβλέψεως ὑπάρξεων ἦτο ἡ ἐπιχείρησις τόσον εὐτόλμως καὶ λαμπρῶς ἀρξαμένη ὑπὸ τοῦ Σὶρ Ἰὰν Ἀμιλτων κατὰ τὴν ἀθάνατον ἀπόβασιν τῆς 12)25 Ἀπριλίου. Ταῦτα εἶχον νὰ εἴπω περὶ τῶν Δαρδανελλίων.

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ
ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΟΛΕΜΩΝ

(Συνέχεια).

—Τὸ ζήτημα τῆς διαβάσεως τῶν Καρβουνέων.—Διάταξις τῶν μεραρχιῶν.—Ἡ ἄμυνα τῶν ὀχυρωμάτων τῆς Ἀρίσσης.—Ἡ μάχη τῆς ἐλασσῶνος.—Ὁ διάδοχος διευθύνων τὴν μάχην ἀπὸ τοῦ λόφου παρὰ τὴν Γαρίτσανην.—Ἀτανυκτέρευσις εἰς γυναικωνίτην ἐκκλησίας.

—Ἡ ὑπογραφὴ τῆς συμβάσεως.

Ὁ Ἕλλην στρατιωτικὸς πληρεξούσιος, καθ' ἃς εἶχεν ἐξ Ἀθηνῶν προφορικὰς ὁδηγίας, ἐζήτει παρὰ τῶν Βουλγάρων τὸν καθορισμὸν τοῦ τρόπου τῆς διανομῆς. Εἰς τὰς σχετικὰς αὐτοῦ προτάσεις, οἱ Βούλγαροι ἀπέφυγον ν' ἀπαντήσωσιν ἀμέσως, ὁπότε ἐπῆλθεν ἡ ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη ἔκδοσις τοῦ Τουρκικοῦ ἰραδὲ τῆς ἐπιστρατεύσεως. Τούτου ἐπωφεληθέντες οἱ Βούλγαροι παρουσίασαν ἀμέσως πρὸ τοῦ Ἕλληνος πληρεξουσίου τὴν περίπτωσιν τοῦ *casus foederis*, ἥτις καθίστα ὑποχρεωτικὴν διὰ τὴν Ἑλλάδα τὴν σύμπραξιν καὶ σὺνεπῶς ἐπείγουσαν εἴπερ ποτε τὴν ὑπογραφὴν τῆς στρατιωτικῆς συμβάσεως. Εἰς τὴν πολιτικὴν συνθήκην ὡς *casus foederis* εἶχεν ὁρισθῇ τὸ ζήτημα τῆς Κρήτης διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Τουρκικὴ ἐπιστράτευσις ἐν Θράκῃ, διὰ τὴν Βουλγαρίαν. Προέκειτο ἤδη τὸ δεύτερον· ἡ Ἑλλὰς ὑπεχρεοῦτο νὰ προσέλθῃ βοηθὸς πρὸς τὴν Βουλγαρίαν καὶ αἱ περὶ διανομῆς συζητήσεις ἀνεβάλλοντο δι' εὐθετώτερον χρόνον.

Ὑπὸ τοιαύτην πίεσιν γεγονότων, ἐπελθούσης ἤδη τῆς ἐπιστρατεύσεως τῶν Βαλκανικῶν, ὑπεγράφη ἐν Σόφιᾳ ἡ στρατιωτικὴ Ἑλληνοβουλγαρικὴ σύμβασις τὸ ἀπόγευμα τῆς 22ας Σεπτεμβρίου, πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν διαταγμάτων τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ ἕνδεκα μόλις ἡμέρας πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου. Καθωρίζετο ἐν αὐτῇ τὸ θέατρον τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἡ δύναμις, ἣν ὤφειλε νὰ παρατάξῃ ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου. Εἶνε δὲ ἄξιον πολλῆς προσοχῆς, διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν μετέπειτα Ἑλληνοβουλγαρικῶν σχέσεων τὸ γεγονὸς ὅτι ἐν τῇ στρατιωτικῇ ταύτῃ συμβάσει, ἡ Βουλγαρία ἀνεγνώριζεν ὡς θέατρον πολεμικῆς δράσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ τὴν νότιον καὶ τὴν ἀνατολικὴν Μακεδονίαν, μετὰ τῆς περιοχῆς τῆς Θεσσαλονίκης.

Δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς Ἑλληνοβουλγαρικῆς στρατιωτικῆς συμβάσεως, ὁ Ἕλλην στρατιωτικὸς πληρεξούσιος, μὴ δυνάμενος πλέον νὰ ἐπανέλθῃ μέσῳ Τουρκίας, μετέβη εἰς Βλιγράδιον, ὅπου τ

Στρατόν του, άλλὰ δὲ τὸ ἐτέλει ὑπὸ τὸ κράτος συγκινήσεως, ἰσχυρᾶς, διότι εἶχεν ἐπιστῇ ἡ στιγμή, καθ' ἣν ὁ Στρατὸς τὸν ὁποῖον Αὐτὸς εἶχε το 1897 εἶχε διορισθῇ ἐξαπίνης Ἀρχηγὸς στρατοῦ ἀσυντάκτου, ἀγνοοῦντος Αὐτὸν ὡς Στρατηλάτην, καὶ διὰ τὰς ἐλλείψεις τοῦ ὁποίου δὲν ἦτο ὑπεύθυνος. Ἤδη ἦγειτο, αὐτοδικαίως οὕτως εἰπεῖν στρατοῦ, τοῦ ὁποίου πᾶσα πρᾶξις καὶ ἐνέργεια ἐπρόκειτο ν' ἀντανακλᾷ ἢ ἀπ' εὐθείας ἐπ' Αὐτοῦ. Οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ βλαστοὶ τῶν θρόνων εἰς τας συνταγματικὸς Πολιτείας εἶνε ἀνεύθυνοι, βασιλεύοντες καὶ δρῶντες ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ πολιτεύματος κεχαραγμένων ὁρίων ἐν καιρῷ εἰρήνης. Ὅταν ὅμως ζωσθῶσι τὴν σπάθην τοῦ Στρατηλάτου διὰ τῶν χειρῶν τῆς Πατρίδος, ζώννυνται μετ' αὐτῆς καὶ τὴν ἰσχὺν ἔναντι τοῦ Ἔθνους των καὶ τῆς Ἱστορίας εὐθύνην.

Ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος, ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς 5ης Ὀκτωβρίου, μετέβη δι' αὐτοκινήτου ἐκ Λαρίσης εἰς τὴν θέσιν Δένδρα καὶ ἀπὸ τυμβοειδοῦς ὑψώματος, ἀριστερὰ τῆς πρὸς τὸν Τύρναβον ὁδοῦ, παρηκολούθει συγκεκινημένος τὴν προέλασιν τῆς δευτέρας Μεραρχίας πρὸς τὸν Τύρναβον καὶ τὴν ἐκεῖθεν ἀναρρίχησίν της πρὸς τὸν Προφήτην Ἠλίαν.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἠκούσθησαν πυροβολισμοὶ ἐπὶ βραχὺ χρονικὸν διάστημα ἐκ τῆς κατευθύνσεως τῶν συνόρων. Οἱ φρουροὶ τῶν Τουρκικῶν σταθμῶν, ῥίπτοντες βολάς τινας, ἔγκαιρον τέλειπον τοὺς σταθμούς. Τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα διέβαινον τὰ σύνορα ἄνευ ἀντιστάσεως. Ἀκράτητος ἐκ χαρᾶς ὁ Διάδοχος, ἠθέλησε νὰ διέλθῃ καὶ Αὐτὸς τα σύνορα μετὰ τοῦ στρατοῦ Του. Διὰ τοῦτο, ὅταν διῆλθεν ἡ δευτέρα μεραρχία ἐκ τῆς διαβάσεως τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, μετέβη μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου Του εἰς Τύρναβον καὶ ἀφοῦ ἐκ τοῦ προαυλίου τοῦ ἐκεῖ στρατῶνος παρηκολούθησε τὴν ἀνάβασιν καὶ τοῦ τελευταίου τμήματος, διέτυξε νὰ φέρωσι τὸν ἵππον Του, καὶ ἱππεύσας μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου Του, ἀνῆλθε γοργῶς εἰς τὸν Προφήτην Ἠλίαν, διέβη τὰ σύνορα, ἐστράφη ἀριστερὰ πρὸς τὸ Δασάσι, ὅπου συνηντήθη μετὰ τοῦ 10ου πεζικοῦ συντάγματος τῆς τρίτης μεραρχίας· καὶ μόνον μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐπανῆλθεν εἰς Τύρναβον διὰ τοῦ Πουγαζίου, ὅπου καὶ διενυκτέρευσε.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Κύριε,

Διὰ ταύτης λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν ὑμᾶς, ὅτι ὁ ἐκ τῶν ἡμετέρων κ. Λοΐζος Ι Κωνσταντινίδης, ἐγκατασταθεὶς ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐ. Λευκοσίᾳ ἀπεχώρησεν ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου ἔ. ν. τ. τοῦ ἡμετέρου συνεταιρισμοῦ, πᾶσα δὲ τοῦ λοιποῦ διεξαγομένη ὑπ' αὐτοῦ ἐργασία ἀφορᾷ αὐτὸν καὶ μόνον.

Παρακαλοῦντες ὅπως σημειώσητε τοῦτο.

Διατελοῦμεν μεθ' ὑπολήψεως

ΠΟΛ. Ι. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ & ΑΔΕΛΦΟΣ

Λεμεσὸς 20 Νοεμβρίου 1915

Κύριε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσω ὑμᾶς, ὅτι ἡ ἀποχώρησις τοῦ κ. Λοΐζου Ι. Κωνσταντινίδου ἐκ τοῦ συνεταιρισμοῦ «Πολ. Ι. Κωνσταντινίδης καὶ Ἀδελφὸς» οὐδεμίαν μεταβολὴν φέρει εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Οἴκου τούτου διεξαγομένας ἐργασίας. Θέλω ἐξακολουθήσει τὰς αὐτὰς καὶ πρότερον ἐργασίας ὑπὸ τὴν αὐτὴν καὶ πρότερον ἐπωνυμίαν,

ΠΟΛ. Ι. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ & ΑΔΕΛΦΟΣ

ὑπὸ ἰδίαν μου διεύθυνσιν καὶ εὐθύνην, παρακαλῶ δὲ ὅπως λάβητε σημείωσιν τούτου.

Λεμεσὸς 20 Νοεμβρίου 1915

Διατελῶ μεθ' ὑπολήψεως

ΠΟΛΥΒΙΟΣ Ι. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

* * * *

Κύριε,

Διὰ ταύτης λσμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ φέρωμεν εἰς γνῶσιν ὑμῶν, ὅτι εἰς τὸν κ. Λοΐζον Ι. Κωνσταντινίδην ἐκ Λευκοσίας παρεχωρήθη ὑφ' ἡμῶν τὸ δικαίωμα διεξαγωγῆς ἐργασιῶν διὰ λογαριασμόν μας εἰς τὰς περιφερείας Λευκοσίας, Λάρνακος, Ἀμμοχώστου μὲ δικαίωμα ὑπογραφῆς, ὁσάκις πρόκειται διὰ λῆψιν παραγγελιῶν καὶ διακανόνισιν τιμολογίων.

Λεμεσὸς 20 Νοεμβρίου 1915

Διατελοῦμεν μεθ' ὑπολήψεως

ΠΟΛ. Ι. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ & ΑΔΕΛΦΟΣ

* * * *

Κύριε,

Ἀναφερόμενος εἰς τὰς ἀνωτέρω Ἐγκυκλίους λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ φέρω εἰς γνῶσιν ὑμῶν, ὅτι ἐγκατασταθεὶς ἐν Λευκοσίᾳ θέλω συνεχίσει τὸν αὐτὸν ὡς καὶ πρότερον κύκλον ἐργασιῶν ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἐμπορ. ἐπωνυμίαν ὡς κάτωθι, καὶ ἰδίαν μου εὐθύνην, παρακαλῶ δὲ ὅπως λάβητε τοῦτο ὑπὸ σημείωσιν.

Λευκοσίᾳ 20 Νοεμβρίου 1915.

Διατελῶ μεθ' ὑπολήψεως

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ Ι. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΟΒΑΡΩΤΑΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Ἔχομεν ἐπὶ τέλους αὐθεντικάς τινας πληροφορίας ἐν τῇ Λευκωσιατικῇ «Πατρίδι» πρὸς δικαιολογίαν τῆς ἀποπείρας πρὸς ἀγορὰν γηπέδου ἀντὶ £1100, διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἐκπαιδευτικῶν Καταστημάτων Μέσης Παιδείας, ὑπαρχόντων τοιούτων τοῦ εὐρυχωροτάτου Γυμναστηρίου μετὰ τοῦ παρακειμένου γηπέδου τοῦ κ. Α. Θεοδότου καὶ τοῦ τῶν παλαιῶν τοιούτων, ἀμφοτέρων πολλῷ προσφορωτέρων τοῦ προκειμένου.

Ὡς δικαιολογία προβάλλεται ὅτι κατὰ τὸ ἐκπονηθὲν σχέδιον ὑπὸ τοῦ Ἀρχιτέκτονος τοῦ Δήμου Ἀθηναίων κ. Μπαλάνου, ἡ πρόσοψις τῶν νέων Καταστημάτων θὰ ἦτο πρὸς δυσμὰς καὶ οὐχὶ πρὸς τὴν Λεωφόρον τῶν Γραφείων-Ἐπέκτασιν τῆς Κεντρ. Ὁδοῦ Λευκωσίας-καὶ ἤθελεν ἡ Ἐπιτροπεία νὰ μείνῃ τὸ Γυμναστήριον ὡς ἔχει.

Παρ' ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν ἅπως εὕρωμεν βάσιμόν τινα δικαιολογίαν τοῦ λίαν ἐπιζημίου εἰς τὴν Κοινότητα διαζήματος, ὁμολογοῦμεν ὅτι μετὰ πάντων τῶν συμπολιτῶν διατελοῦμεν ἐν ἀπορίᾳ.

Ἀπορροῦμεν πῶς ἡ ἀξιότιμος Ἐπιτροπεία παρεῖδε τὰ ἀπαράμιλλα πλεονεκτήματα τοῦ γηπέδου τοῦ Γυμναστηρίου ἀπὸ ἀπόψεως εὐρυχωρίας, ὑγιεινῆς, εὐπρεπείας, προσφορότητος καὶ ἐκπληρώσεως ὅλων τῶν ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐκπαιδευτικῶν σκοπῶν τῆς Κοινότητος, καὶ ἀπεφάσισεν ὅλως ἀπροόπτως νὰ ῥίψῃ εἰς τοὺς ἀνέμους £1100 ὅλας, ἵνα ἀναγείρῃ Ἐκπαιδ. Κατάστημα ἐπὶ γηπέδου ὅλως ἀκαταλλήλου σκορπίζουσα μάτην £3000-4000 ἵνα ἡ Κοινότης, μετά τινα ἔτη, ζητῇ νέων χῶρον καὶ νέα Καταστήματα.

Ἐξηγούμεθα.

Ἡ ἐπὶ τῆς Λεωφόρου πλευρὰ τοῦ γηπέδου εἶνε 68 μέτρα ἀνεπαρκὴς διὰ τὴν κυρίαν πρόσοψιν τῶν Καταστημάτων, καὶ κατ' ἀνάγκην αὕτη θὰ τεθῇ πρὸς νότον, οὐχὶ ἄρα ἐπὶ τῆς Λεωφόρου, ὅτε πάλιν τὸ βάθος τοῦ γηπέδου θὰ εἶνε ὅλως ἀνεπαρκὲς πρὸς τὰς ἀνάγκας τῶν Καταστημάτων ἅτινα ἔχουσιν ἀπόλυτον ἀνάγκην εὐρυχωρίας καὶ περιβάλλοντος ἀναπεπταμένου. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως θὰ ἀνεγερθῶσι περὶ τὰ Ἐκπαιδευτ. Καταστήματα ἄλλαι ἰδιωτικαὶ οἰκοδομαὶ πανταχόθεν καὶ θὰ καταστήσωσιν ὅλως ἀκατάλληλα πρὸς διημέρευσιν ὑπὲρ 400 σήμερον, ὑπὲρ 500 ἢ 600 αὔριον μαθητῶν, καὶ εἶνε βέβαιον ὅτι θὰ ἀνεγερθῶσι τοῖχοι ὑψηλοὶ ὑπὸ τῶν ἀμέσως παρακειμένων ἰδιωτῶν, ἵνα ἀποφύγωσι τὸν θόρυβον καὶ τὴν ἀφόρητον ἐνόχλησιν τοσούτου πλήθους μαθητῶν, ἡ δὲ λεωφόρος θὰ πληροῦται θορύβου πολλάκις τῆς ἡμέρας, μεταβαινόντων καὶ ἐπανερχομένων τῶν μαθητῶν εἰς τὸ Γυμναστήριον.

Εἶνε ἄπορον ὅτι ἡ Σχολ. Ἐπιτροπεία ἀπεφάσισε χάριν τοῦ γηπέδου τούτου, νὰ χωρίσῃ ἀπὸ τῶν Ἐκπαιδ. Καταστημάτων τὸ μελετώμενον ἐν τῷ μέλλοντι Οἰκοτροφεῖον, ἵνα διατηρῶνται οὕτω διπλᾶ προσωπικὰ καὶ ἡ ἐπιτήρησις καὶ ἐπαγρύπνησις νὰ εἶνε ὁλιπεστάτη.

Ὁπουδήποτε τοῦ πεπόλιττσμένου κόσμου ἀνεγείρονται Καταστήματα Ἐκπαιδευτικὰ Δημόσια ἢ Κοινοτικά, πᾶσά καταβάλλεται προσπάθεια ὅπως εὑρίσκωνται ταῦτα ἐν χώρῳ ἀναπεπταμένῳ, εὐρυχώρῳ, εὐαέρῳ καὶ εὐηλίῳ, ἐπαρκεῖ εἰς τάσας τὰς παρούσας καὶ μελλούσας ἀνάγκας αὐτῶν, αἵτινες βαίνουσιν αὐξανόμεναι μετὰ τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς εὐημερίας τῆς πόλεως ἐν ᾗ εἶνε ἱδρυμένα.

Πάντα ταῦτα παρεῖδεν ἡ ἀξιότ. Σχολ. Ἐπιτροπ. Λευκωσίας, κρίτοι ἔχει πρόχειρον τὸν εὐρύτατον χῶρον τοῦ Γυμναστηρίου πληροῦντα πάντας τοὺς παιδευτικοὺς καὶ ὑγιεινοὺς ὅρους διὰ καταστήματα γοργῶς καὶ σταθερῶς προαγόμενα καὶ προμηνύοντα εὐρὺ μέλλον παιδευτικῆς δράσεως διὰ τὴν Νῆσον ἅπασαν.

Σημειωτέον ὅτι διὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἰδιωτικὸν γήπεδον συμπολίτης ἰδιοκτήτης μεγάλου παρακειμένου γηπέδου μετὰ δυσκολίας προσέφερε £900, πεισθεὶς ὅτι διὰ χαράξεως ὁδῶν ἐντὸς τοῦ ἰδικοῦ του καὶ τοῦ γηπέδου τούτου θὰ ἐσχηματίζοντο πολυάριθμα τμηματικὰ γήπεδα, ἅτινα τμηματικῶς πωλούμενα θὰ ἀπέδιδον σημαντικὰ εἰς αὐτὸν κέρδη.

Καὶ ἐνῷ ἰδιώτης ἐπὶ προσδοκίᾳ κέρδους μόλις προσέφερεν £900 ἡ Σχολ. Ἐπιτροπεία προσέφερε £1100 καὶ μικροῦ δεῖν μάλιστα νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ ἀναμηρύξῃ καὶ εὐεργέτην τῆς κοινότητος τὸν κάτοχον τοῦ γηπέδου, κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν ἑτέρας Λευκωσιατικῆς ἐφημερίδος.

Εἶναι εὐτύχημα ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἔσχε τὴν πρόνοιαν νὰ προστατεύσῃ τὰ συμφέροντα τῆς Κοινότητος καὶ τὸν ὀφειλόμενον σεβασμὸν πρὸς τοὺς δωρητὰς καὶ εὐεργέτας, ἀρνηθεὶς νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν διασπάθησιν σημαντικοῦ κληροδοτήματος, ἵνα μὴ τοῦ λοιποῦ ἐμπιστεύωνται φιλόμουσοι καὶ φιλοπάτριδες συμπολῖται τὴν περιουσίαν των, ἵνα διατίθεται μετὰ τόσης ἀδιαφορίας.

Εἶνε βέβαιον εὐτυχῶς ὅτι δὲν θὰ εὕρῃ ἄλλα χρήματα ἡ Σχολ. Ἐπιτροπεία, ἵνα πραγματοποιήσῃ τὴν τόσον ἄστοχον ἀγοράν της, ἀλλὰ καὶ ἂν εὑρίσκοντο τοιαῦτα, ἐλπίζομεν ὅτι δεύτεραι σκέψεις θὰ γένωνται σοφώτεραι τῶν πρώτων. Ἄλλως ἡ Κοινότης εἶναι βεβαίως ἱκανὴ νὰ προστατεύσῃ τὰ μεγάλα καὶ σπουδαῖα συμφέροντά της μετὰ τῆς ὑγείας καὶ τῆς ἀρτιμελείας τῶν τέκνων ἑαυτῆς καὶ τῆς ἄλλης Νήσου.

Ἐφεξῆς θὰ ἐκθέσωμεν τὰ πολλαπλᾶ καὶ δυσεύρετα ἀλλαχοῦ πλεονεκτήματα τῶν γηπέδων τοῦ Γυμναστηρίου καὶ τοῦ συναφοῦς τούτῳ τοῦ κ. Α. Θεοδότου.

ΚΥΠΡΙΑΚΑ

Η Α. Μ. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Μετὰ βαθείας συγκινήσεως καὶ χαρᾶς, ἐσμὲν βέβαιοι, θὰ μάθῃ τὸ Ἑλληνικὸν Παγκύπριον ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνος ΙΒ' ηὐδόκησε νὰ ἀναδεχθῇ ἐκ τῆς κολυμβήθρας διὰ τοῦ ἐντιμ. Ἕλληνος Προξένου ἐν Κύπρῳ τὸ δωδέκατον τέκνον τοῦ καλοῦ συμπολίτου ἡμῶν κ. Γεωργ. Παπαϊωάννου Δικαίου, ἀποσταλείσης αὐτῷ καταφατικῆς ἀπαντήσεως, εἰς προηγουμένην αἴτησίν του παρὰ τοῦ Αὐλάρχου κ. Μελᾶ.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ

Κατὰ τοῦ Βουλγαρικοῦ... ναυτικοῦ.

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 1204 καὶ ἡμερομ. 23)6 Δ)βρίου φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη προκήρυξις χρονολογουμένη ἀπὸ τῆς 28)10 Νοεμβρίου ἐ.ἐ. δι' ἧς ἐξουσιοδοτοῦνται ὁ Βρεττανικὸς Στόλος καὶ τὰ Βρεττανικὰ σκάφη, ἕνεκα τοῦ ὑφισταμένου πολέμου μεταξὺ Μ. Βρεττανίας καὶ Βουλγαρίας, ὅπως συλλαμβάνωσι πάντα τὰ βουλγαρικὰ ἀτμόπλοια, ἱστιοφόρα καὶ ἐμπορεύματα ἀνήκοντα εἰς τὸν Βασιλέα ἢ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Βουλγαρίας ἢ πολίτας καὶ ὑπηκόους τούτων ἢ ἄλλα πρόσωπα κατοικοῦντα εἰς οἱανδήποτε τῶν χωρῶν, ἐδαφῶν ἢ κτήσεων τοῦ εἰρημένου Βασιλέως καὶ ὑποβάλλωσι ταῦτα εἰς τὴν κρίσιν τῶν Δικαστηρίων τοῦ Ναυαρχείου ἐντὸς τῶν Βρεττανικῶν Κτήσεων ἢ Ἀποικιῶν.

Περιορισμοὶ Βρεττανικοῦ ναυτικοῦ.

Διὰ προκηρύξεως ὡσαύτως ὡς ὑπὸ ἡμ. 27)9 Ν)βρίου, πρὸς προστασίαν καὶ ἀμυναν τοῦ Ἡν. Βασιλείου ἀπαγορεύεται ἀπὸ τῆς 18)1 Δεκεμβρίου 1915 ἡ μεταφορὰ φορτίου ἀπὸ οἱουδήποτε ξένου λιμένος εἰς ἄλλον ξένον τοιοῦτον ὑπὸ βρεττανικοῦ ἀτμοπλοίου, νηολογημένου ἐν τῷ Ἡνωμένῳ Βασιλείῳ καὶ ὑπερβαίνοντος τὴν χωρητικότητα 500 τόννων, πλὴν τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ὁ φορτωτὴς θὰ εἶχεν εἰδικὴν ἄδειαν.

Ἡ ἐν ἐνεργείᾳ στρατὸς ἐν Κύπρῳ.

Διὰ προκηρύξεως τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρμοστοῦ ἐν Κύπρῳ ὑπὸ ἡμ. 17)30, Ν)βρίου λέγῳ ὑπερτάτης ἀνάγκης τῆς στρατιωτ. ὑπηρεσίας θεωρεῖται ἐπάναγκες εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ὅπως αἱ στρατιωτ. δυνάμεις ἐν Κύπρῳ ὑποβληθῶσι προσωρινῶς εἰς τὸν περὶ Στρατοῦ Νόμον, ὡσεὶ ἦσαν ἐν ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ, ἐπὶ περίοδον τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομ. ταύτης.

ΔΩΡΕΑ

ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 4205 καὶ ἡμερομ. 27)10 Δ)βρίου τῆς Ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη ἡ ἑπομένη ἀλληλογραφία:

Ὁ Μέγας Ἁρμοστὴς πρὸς τὸν Πρωθυπουργόν.

6ῃ Δεκεμβρίου.—Κυπριακὸς Λαὸς ποθεῖ νὰ προσφέρῃ, ὑπὲρ τῶν στρατευμάτων τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ὕφορον καυσίμων ξύλων, παραδοτέων δωρεὰν ἐν λιμένι Ἀλεξανδρείας. Ξύλα δὲν ἔχουσιν ἐξαχθῆ ἐκ Κύπρου ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, τῆς ἐξαγωγῆς ἀπαγορευθείσης διὰ χάρτου, ἀλλ' ἔχει ἐξαιρεθῇ ὑπὸ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Δυνάμεως, ὅτι πολλὴν δυσκολίαν παρέχει ὁ ὑπὲρ τῆς Δυνάμεως πορισμὸς ξύλων. Συνῳδὰ δὲ εὐχαῖς πλήρους συνελεύσεως Ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου 1,000, κατὰ πρῶτον, τόννοι καυσίμων ξύλων συλλέγονται ἤδη καὶ ἐπιβιβάζονται ἐν ἱστιοφόροις πλοίοις ἐφ' οἷν τε τάχιστον.

ΚΑΩΣΟΝ

Ὁ Πρωθυπουργὸς πρὸς τὸν Μέγαν Ἁρμοστήν.

9ῃ Δεκεμβρίου.— Ἡδὺς ὀφείλω τηλεγράφημα ὑμῶν 6ης Δεκεμβρίου. Δῶρον καυσίμων ξύλων παρὰ Κυπριακοῦ Λαοῦ εὐγνωμόνως ἀποδεκτὸν παρὰ Κυβερνήσεως Αὐτοῦ Μεγαλειότητος.

ΒΟΝΑΡ ΛΩ.

ΜΕΓΑΛΑΙ ΖΗΜΙΑΙ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ

Ἡ ἐπικρατήσασα κατὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας ἀταξία εἰς τὴν ἐξωτερικὴν συγκοινωνίαν προξενεῖ μεγάλας ζημίας εἰς τὴν ἐμπορίαν καὶ τὴν γεωργίαν τῆς Νήσου.

Καταπλέει τὸ συμβατικὸν ἀτμόπλοιον πολλάκις ἀφρὰ καὶ ἐπειδὴ πρέπει νὰ παραλάβῃ τὸ ταχυδρομεῖον καὶ πρὸ φθάσῃ εἰς Πορτ—Σαΐδ τὸ ταχυδρομ. ἀτμόπλοιον διὰ τὴν Ἀγγλίαν, ἀφίνει εἰς τοὺς διαφόρους λιμένας τῆς Νήσου μεγάλα φορτία πατατῶν, πορτοκαλλίων καὶ ἄλλων ὀπωρῶν καὶ λαχανικῶν ἐπὶ ἑβδομάδας ἐκτεθειμένα εἰς τὸ ὕπαιθρον καὶ καταστρεφόμενα, εἶνε δὲ ἀνυπολόγιστοι αἱ ζημίαι εἰς τοὺς ἐμπόρους καὶ συνεπῶς εἰς τοὺς καλλιεργητὰς τῶν προϊόντων τούτων.

ΑΠΟΣΚΙΡΤΗΣΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΑΠΟ ΞΕΝΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Εὐχαρίστως πληροφορούμεθα ὅτι ὑπὲρ τοὺς εἴκοσιν ἑλληνόπαιδες μαθηταὶ εἰς τὴν ἐν Λάρνακι Προπαγανδικὴν Ἀμερικαν. Σχολὴν ἀπεσκίρτησαν ἐξ αὐτῆς ἐν σώματι καὶ οἱ πλεῖστοι τούτων προσῆλθον εἰς τὸ Κοινοτικὸν Ἐμπορικὸν Λύκειον Λάρνακος.

Οἱ ἐκ τῶν Ἑλληνοπαίδων καταλείποντες τὰ Ἑλληνικὰ Ἐκπαιδευτήρια εἶνε συνήθως στάσιμοι καὶ ἀνεπίδεκτοι μορφώσεως, ἀπειθεῖς καὶ ἀδιόρθωτοι καὶ προσφεύγουσιν εἰς τὰς ξένας σχολὰς ὅπου οὔτε πειθαρχία οὔτε ἐργασία καὶ μελέτη ἐπιβάλλεται.

Διὰ τοῦτο τὴν ἀποσκίρτησιν τούτων χαιρετίζομεν ὡς μεταμέλειαν καὶ ἐπάνοδον εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν εἰς ἣν οἱ γονεῖς των πρέπει νὰ κρατήσουν αὐτούς.

ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΧΑΡΤΟΠΑΙΓΝΙΟΥ

Ἡ ἀστυνομία φαίνεται ὅτι ἐπικαίρως ἔστρεφε τὴν προσοχὴν αὐτῆς εἰς τὸ ἐπιτεινόμενον κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους χαρτοπαίγνιον.

Τῇ π. ἑβδομάδι εἰς τὸ δικαστήριον προσήχθησαν κατὰ δεκάδας κατηγορούμενοι ἐπὶ χαρτοπαιξίᾳ εἰς τὰ καφενεῖα καὶ ἄλλα ἰδιωτικὰ κρησφύγετα, μεταξὺ δὲ τῶν κατηγορουμένων ἦσαν πολλοὶ χωρικοί.

Τὰ ἐπιβληθέντα εἰς τοὺς ἐνόχους προστίμα ὑπερέβησαν τὰς £30. Ἡ ἀστυνομία μετὰ παντὸς ζήλου κατεδίωκουσα τὸ χαρτοπαίγνιον, ὁπουδήποτε τοῦτο διεξάγεται, εἴτε εἰς χαμηλὰ εἴτε εἰς ὑψηλὰ καὶ ἰδιωτικὰ καταγώγια ἐκτελεῖ πρώτιστα τὰ καθήκόντης, πράττει δὲ καὶ ἔργον φιλάνθρωπον διότι προστατεύει πολλοὺς ἀπὸ τῆς καταστροφῆς καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὰς οἰκογενείας τὴν οἰκιακὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀγάπην.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ὁ ΝΕΟΣ ΠΡΟΞΕΝΟΣ τῆς Ἑλλάδος κ. Π. Παρασκευόπουλος ἀνῆλθε τῇ π. ἑβδομάδι εἰς Λευκωσίαν καὶ ἐπέδωκε τὰ διαπιστευτήρια του πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Ἀρμοστήν, ἐπεσκέφατο δὲ μετὰ τοῦτο τὴν Α.Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον καὶ Ἐλν. κ. Δήμαρχον τῆς πόλεως, καὶ μετὰ τοῦτο ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἕδραν του ἐν Λάρνακι.

❖❖❖

ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ Εὐχαρίστως πληροφορούμεθα ὅτι ὁ ἐγκρίτος παρ' ἡμῖν Ἰατρὸς κ. Κωνσταντ. Πανταζῆς διωρίσθη ὡς θεραπεὺων Ἰατρὸς τῆς Ἑταιρείας τῶν χαλκωρυχείων Σκουριωτίσσης· ὁ κ. Πανταζῆς θὰ ἔχῃ ἕδραν πάντοτε τὴν Λευκωσίαν καὶ εἰς Σκουριώτισσαν θὰ μεταβαίνῃ ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη.

❖❖❖

ΔΕΝ ΕΟΡΤΑΖΕΙ ὁ ἐγκρίτος ἰατρὸς κ. Ν. Γ. Ἰακωβίδης τὴν προσεχῆ Κυριακήν, ἐπέτειον τοῦ Ἁγ. Νικολάου.

❖❖❖

ΔΕΝ ΕΟΡΤΑΖΕΙ ὁ κ. Ν Καταλᾶνος τὴν προσεχῆ Κυριακὴν ἐπέτειον τοῦ Ἁγ. Νικολάου.

❖❖❖

ΑΙ ΣΥΝΤΕΧΝΙΑΙ τῆς ἡμετέρας πόλεως ἐτέλεσαν χθὲς ἐν τῷ Ι. Ναῷ Τριπιώτου τὴν ἐτησίαν κοινὴν ἑορτὴν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τοῦ Πρωτοκλήτου Ἀποστόλου Ἀνδρέου.

❖❖❖

ΤΟ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΝ ἀτμόπλοιον ἀφῆκατο τὴν νύκτα τοῦ π. Σαββάτου κομίσαν μόνον τὰ ταχυδρομεῖα Ἑλλάδος καὶ Αἰγύπτου, καθυστέρησε δὲ τὸ Εὐρωπαϊκὸν ταχυδρομεῖον.

❖❖❖

ΑΦΙΚΕΤΟ ὁ πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Μακάριος Μυριανθεὺς, ἐξ Ἑλλάδος ὑποφήφιος Χωρεπίσκοπος Ἀμμοχώστου καὶ Καρπασίας.

❖❖❖

ΚΥΡΙΟΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ. Εὐχαρίστως πληροφορούμεθα ὅτι ὁ συμπολίτης ἡμῶν δοκιμώτατος Μουσικὸς κ. Χρ. Γ. Πετρόπουλος διωρίσθη εἰς τὸ Δραγάτειον Λύκειον ὡς καθηγητὴς τῆς ἐνοργάνου καὶ τῆς φωνητικῆς μουσικῆς καὶ ὡς βοηθὸς καθηγητὴς τῆς ἐνοργάνου εἰς τὸ Διδασκαλεῖον τοῦ Ἀρσακείου.

❖❖❖

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ὁ Χ'' ΜΙΧΑΗΛ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ

ἔγκριτον μέλος τῆς Κοινότητος, φιλόστοργος γενόμενος οἰκογενειάρχης καὶ ἔντιμος καὶ χρηστὸς πολίτης ἐπισπασάμενος τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν σεβασμὸν πάντων τῶν συγχωριτῶν του, οἵτινες ἐν εἰλικρινεῖ πένθει ἀθρόοι ἐκήδευσαν καὶ προέπεμψαν αὐτὸν μέχρι τοῦ τάφου του.

Συλλυπούμενοι τὰ ἀπορφανισθέντα τέκνα τῷ μεταστάντι εὐχόμεθα τὴν αἰωνίαν μακαριότητα.

❖❖❖

ΑΠΕΒΙΩΣΕΝ ἐν Ἀθήναις νοσηλευόμενος ὑπὸ νόσου ἀπηνοῦς ὁ

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

νέος δραστηριώτατος καὶ προοδευτικώτατος διευθυντὴς τοῦ κατὰ τὴν Κεντρ. Ὁδὸν Ἀθηναϊκοῦ Ὑποδηματοποιείου ἐν τῷ ἄνθει τῆς ἡλικίας του.

Συλλυπούμεθα ἐγκαρδίως τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, τῷ μεταστάντι δὲ εὐχόμεθα τὴν αἰωνίαν μακαριότητα.

✠

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 6)19 Δεκεμβρίου ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Τριπιώτου κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν χοροστατούντων τῶν

ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

καὶ

ΠΑΝΟΣΙΟΛΟΓ. ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΚΥΚΚΟΥ

τελεσθήσεται μνημόσυνος δέησις ὑπὲρ τοῦ ἐν Κυρίῳ ἀναπαυομένου πολυκλαύστου συζύγου καὶ πατρὸς ἡμῶν

ΧΡΙΣΤΟΔ. ΣΩΖΟΥ

δι' ὃ παρακαλοῦνται οἱ τιμῶντες τὴν μνήμην αὐτοῦ ὅπως ἑνώσωσι τὰς δεήσεις αὐτῶν μετὰ τῶν ἡμετέρων.

Ἐν Λευκωσίᾳ
τῇ 2 Δ)βρίου 1915.

Ἡ πενθοῦσα οἰκογένεια.

ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

*Τὸ Σωματεῖον τῶν Ἑλληνίδων Κυριῶν «Ἕνωσις» λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσῃ τὸ ἀξιότιμον κοινὸν τῆς π

ΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἡ Ἑλλὰς καὶ οἱ Σύμμαχοι. Μεγάλαι δυσχέρειαι.

Τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἀπασχολεῖ ζωηρῶς ἀπὸ μηνὸς κυρίως τὸ ζήτημα τῶν Συμμαχικῶν στρατευμάτων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ τῇ Ἑλληνικῇ Μακεδονίᾳ.

Αἱ διαβιβαζόμεναι τηλεγρ. περιλήψεις ὑπῆρξαν ἀκριβεῖς καὶ ἀσαφεῖς καὶ χρονολογικῶς καὶ κατὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, ἕνεκα τῆς ἀσκουμένης λογοκρισίας καὶ τῆς τηρουμένης ἐχεμυθείας ἐπὶ ζητημάτων πολιτικῶν μεγάλης σημασίας, ὑπὸ τὰς κρισίμους ταύτας περιστάσεις.

Ἐκ τῶν κομισθεισῶν προχθὲς ἐξ Ἑλλάδος ἀττικῶν ἐφημερίδων, μόνον βενιζελικῶν, ὡς γνωστόν, συνηγάγομέν τινας πληροφορίας σαφεστέρας τῶν γνωστῶν μέχρι τοῦδε τηλεγραφημάτων ἐπὶ τοῦ ζητήματος, τῶν ζητηθεισῶν ἐγγυήσεων ὑπὸ τῶν Συμμάχων περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν Συμμαχικῶν στρατευμάτων ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Μακεδονίᾳ.

Ποῖος προσεκάλεσε τὰ Συμμαχικὰ στρατεύματα.

Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ δείξωμεν τὸν προκαλέσαντα τὴν ἀποστολὴν καὶ ἀπάβασιν τῶν Συμμαχικῶν στρατευμάτων εἰς Θεσσαλονίκην.

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐν συνεντεύξει αὐτοῦ μετὰ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἰταλικοῦ «Ἑσπερινοῦ Ταχυδρόμου, (*Corrier dela Serra*) τοῦ Μιλάνου, φέρεται εἰπὼν πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τάδε:

«Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόβασιν τῶν ἀγγλογαλλικῶν στρατευμάτων εἰς Θεσσαλονίκην, δύναμαι νὰ δηλώσω τοῦτο, ὅτι περὶ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου ἐπληροφορήθην περὶ τῆς ἐπικειμένης κινητοποιήσεως τῆς Βουλγαρίας, καὶ ἐπιθυμῶν χάριν τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς τιμῆς τῆς Ἑλλάδος νὰ σπεύσω ἀμέσως εἰς βοήθειαν τῆς Σερβίας ἐκίνησα τὴν ἐπιστράτευσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπέτυχον ἐπίσης τὴν ὑπόσχεσιν βοηθείας ἐκ μέρους τῶν Ἀγγλογάλλων.

«Ἀλλ' ὅταν ἀνεκοίνωσα τὴν ἀγγλογαλλικὴν ὑπόσχεσιν εἰς τὸν Βασιλέα, ἡ Α. Μεγαλειότης ἀπήντησεν, ὅτι δὲν ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ ξένα στρατεύματα ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους. Ἀνεκοίνωσα τὴν ἀπάντησιν ταύτην τῆς Α. Μεγαλειότητος εἰς τοὺς Συμμάχους, καὶ τὴν 2αν Ὀκτωβρίου (ν. ἡ) ἡ Γαλλικὴ καὶ ἡ ἀγγλικὴ Κυβέρνησις μοὶ ἀπέστειλαν διακοίνωσιν, δι' ἧς μοὶ ἐδήλουν, ὅτι τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα ἤρχισαν ἤδη ν' ἀποβιβάζωνται εἰς Θεσσαλονίκην. Τὴν 3ην Ὀκτωβρίου (ν. ἡ) ὁ Βυσιλεὺς ἐπέκρινε τὴν πολιτικήν μου καὶ ἐγὼ παρητήθην.»

Αἱ ἀξιώσεις τῶν Συμμάχων.

Αἱ ἀξιώσεις τῶν Συμμάχων περὶ ἐγγυήσεων τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν Συμμαχικῶν στρατευμάτων μετὰ τὴν διαμειφθεῖσαν ἀλληλογραφίαν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν φαίνονται διατυπωθεῖσαι ὡς ἑξῆς

Αἱ Συμμαχικαὶ Δυνάμεις ζητοῦν:

Δον. Ὅπως ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ χρησιμοποιοῦν ἀπολύτως διὰ τὴν ἐλευθέραν κίνησιν τῶν στρατευμάτων των τὰς σιδηροδρομικὰς γραμμὰς Θεσσαλονίκης-Μασστηρίου, Θεσσαλονίκης-Σκοπείων καὶ Θεσσαλονίκης-Ὀξιλάρ.

Γον. Παντελῆ ἐκκένωσιν τῆς περιφερείας τῆς Θεσσαλονίκης ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, καὶ τὴν μετατόπισιν αὐτοῦ ἐκ τοῦ μετώπου τὸ ὁποῖον ἤδη κατέχει

Γον. Διηνεκῆ ἔρευναν παρὰ τοῦ Συμμαχικοῦ στόλου τῶν Ἑλληνικῶν λιμένων καὶ παραλίων πρὸς ἀποτελεσματικὴν κατυδίωξιν τῶν ἐχθρικῶν ὑποβρυχίων καὶ τῶν κρησφυγετων αὐτῶν.

Ἐν τέλει τοῦ σημειώματος αἱ δυνάμεις ζητοῦν ὅπως ἡ ἀπαντησις τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως ἐπιδοθῇ ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος (dans le plus bref délai).

Ἡ ἀπάντησις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις φέρεται ὅτι, μετὰ ἐπισταμένας διασκέψεις ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ, ἀπήντησε πρὸς τοὺς κ. πρεσβευτὰς τῶν Συμμάχων τῇ 15 Νοεμβρίου προφορικῶς διὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Σκουλούδη καὶ ἡ ἀπαντησις κατὰ τὰ κύρια σημεῖα αὐτῆς ἔχει ὡς ἑξῆς:

Δον Ἡ Ἑλλὰς ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πολιτικὴν τῆς εὐμενοῦς οὐδετερότητος, τὴν ὁποίαν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ πολέμου ἐκράτησε καὶ εἰς τὴν παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀρνοῦνται ἐμμέσως, κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῆ. Κυβερνήσεως, αἱ διατυπωθεῖσαι ἀξιώσεις.

Βον. Ἡ Ἑλλὰς δὲν δύναται νὰ στέρξῃ εἰς τὴν διακύρευσιν τῆς ἀκεραιότητος τοῦ ἐδάφους αὐτῆς, ἥτις, ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κινεῖται ὡς βεβαία, ἐκ περιπτώσεων πραγματοποιήσεως τῶν ἀξιώσεων τῆς Συνεννοήσεως.

Γον. Ἡ Ἑλλὰς δὲν δύναται νὰ ἐνδώσῃ ἐκουσίως εἰς μείωσιν τῆς στρατιωτικῆ, αὐτῆς ἰκανότητος, ἡ ὁποία κατὰ τὴν Κυβέρνησιν θέλει ἀφ-λῶς ἐπέλθῃ ἐὰν ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἐκκενώσῃ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ αἱ σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς Συμμάχους, ὁπότε ἀποκοπτονται τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα τῶν βάσεων ἐφοδιασμοῦ αὐτῶν καὶ τῆ, ἐνεργείας

Δον. Ἡ Ἑλλὰς δὲν δύναται νὰ στέρξῃ ἑκουσίως εἰς μείωσιν τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων της ὡς κράτους αὐτοτελοῦς καὶ ἀνεξαρτήτου.»

Τὴν ἀπάντησιν ταύτην διεβίβασαν οἱ πρέσβεις τῶν Συμμάχων τηλεγραφικῶς πρὸς τὰς οἰκείας Κυβερνήσεις, καὶ ἔκτοτε εἴδομεν ὅτι ἐπανειλημμέναι ἐτηλεγραφήθησαν συναντήσεις καὶ συνεννοήσεις τῶν ἐν λόγῳ πρέσβεων μετὰ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως, ὧν ὡς πόρισμα φαίνεται τὸ προθεσινὸν τοῦ Ρέουτερ τηλεγράφημα ἔχον ὡς ἑξῆς:

Ἀθῆναι 28)11 Δβρίου:

«Ἐγνώσθη ἡ ἀλήθεια ὅτι, οἱ διπλωματικοὶ κύκλοι τῆς Ἑλλάδος ἀπεφάσισαν νὰ ἐνδώσωσιν εἰς τὰ αἰτήματα τῆς Συνεννοήσεως ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐκστρατευτικὰ σώματα, μέρους τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων ἀποσυρομένου ἐκ τῆς Θεσσαλονίκης, ἡ τάξις καὶ τὰ ἀπρόσκοπτα Γαλλοβρεττανικὰ μέτρα πρὸς ἄμυναν τῆς πόλεως καὶ ἄλλα θὰ διευθετηθῶσι ταχέως πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν Συμμάχων».

Δηλώσεις τοῦ Γάλλου πρέσβεως κ. Γκυλλεμέν.

Ἡ ἀττικὴ «Πατρὶς» δημοσιεύει συνέντευξιν συντάκτου αὐτῆς μετὰ τοῦ Γάλλου ἐν Ἀθήναις πρέσβεως κ. Γκυλλεμέν, ἐξ ἧς παρέχομεν τὰ κυριώτερα σημεῖα:

«Δὲν ζητοῦμεν παρὰ τῆς Ἑλλάδος οὔτε νὰ ἐξέλθῃ τῆς οὐδετερότητος, εἶπεν ὁ κ. Γκυλλιεμεν, οὔτε νὰ μετάσχῃ τοῦ πολέμου. Ζητοῦμεν μόνον καὶ μόνον τὴν ἐλευθερίαν τῆς κινήσεως τῶν στρατευμάτων μας καὶ τὰς εὐκολίας τὰς ὁποίας μᾶς ὑπεσχέθησαν ἐγγράφως.

Τὸ ζήτημα δὲν εἶνε νὰ γνωσθῇ, ἐὰν προσεκλήθημεν ἢ ἐὰν ἐκλήθημεν ἢ ἂν ἁπλῶς εἴμεθα ἀνεκτοὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Τὸ ζήτημα εἶνε ὅτι εἴμεθα ἐκεῖ, καὶ ὅτι ἤλθομεν νὰ ὑπερασπίσωμεν τὴν Σερβίαν, τὴν κοινὴν σύμμαχον. Ἴσως ἐφθάσαμεν ἀργά. Ἴσως ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων δὲν εἶνε ἐπαρκής. Ἡ βοήθεια τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὑπελογίζαμεν, δὲν μᾶς ἐδόθη. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶνε ἰδικόν μας σφάλμα.

Ἤδη ὅμως θέλουν νὰ μᾶς πτοήσουν λέγοντες ὅτι θὰ ἔχωμεν νὰ πολεμήσωμεν συγχρόνως τοὺς Βουλγάρους, τοὺς Γερμανοὺς καὶ τοὺς Τούρκους Ἐ! λοιπόν, ἂς ἔλθουν! Θὰ πολεμήσωμεν. Εἴμεθα ἐκεῖ δι' αὐτό. Γνωρίζομεν ὅτι μένοντες ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐνοχλοῦμεν τοὺς Γερμανούς· ὁ Σερβικὸς στρατὸς δὲν εἶνε κατεστραμμένος, ἀφοῦ μένουν ἐξ αὐτοῦ 200 χιλ. ἄνδρες. Ἀπώλεσεν, ἀληθῶς, πολὺ ὁλικὸν καὶ μέρος τοῦ πυροβολικοῦ του. Τὸ κακὸν ὅμως δὲν εἶνε ἀνεπανόρθωτον. Ἀποσυρθεὶς οὗτος πρὸς δυσμὰς ἀποτελεῖ μίαν διαρκῆ ἀπειλὴν διὰ τοὺς ἐχθρούς μας.

«Δὲν θὰ ἐγκαταλείψωμεν ἐπομένως τὴν Θεσσαλονίκην.

«Ἡ Ἑλλὰς ἔπαυσε νὰ ἦνε φίλη τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας, εἰς τὰς ὁποίας ὡς καὶ εἰς τὴν Ρωσσίαν, ὀφείλει τὴν ἐλευθερίαν της, τὸν σύγχρονον πολιτισμόν της, πᾶν ὅτι ἀποτελεῖ τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν ζωτικότητά της». Ἰδοὺ τί δύνανται ν' ἀποκριθοῦν πρὸς τοὺς Γερμανούς, ἐὰν, ὅπως μᾶς βεβαιώνουν, ζητοῦν οὗτοι νὰ τρομοκρατήσουν τὸν τόπον αὐτόν.

«Ὅσον ἀφορᾷ τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος, ἃς μᾶς ἀφήσῃ ἡ Ἑλλὰς ἐλευθέρους ὅπως δυνηθῶμεν καὶ ὑπερασπίσωμεν τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θεσσαλονίκην ἐναντίον τῶν ἐπιδρομέων. Οἱ Σύμμαχοι εὑρίσκονται ἐν Μακεδονίᾳ διὰ νὰ τὴν ὑπερασπίσουν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, ὄστις τὴν ἀπειλεῖ. Οἱ Σύμμαχοι εἶνε διὰ τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τὴν ἐποψιν αὐτὴν οἱονεὶ «Ἀσφάλεια», ἥτις ζητεῖ νὰ κατασβέσῃ τὸ πῦρ. Καὶ ἥτις ἐὰν δὲν κατορθώσῃ τοῦτο, ἔχει ἐν τοσούτῳ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πληρώσῃ εὐρείας ἀποζημιώσεις καὶ νὰ ἀποδώσῃ τὰς οἰκίας ἐπισκευασμένας ἢ καινουργείς εἰς τὸν νόμιμον αὐτῶν κάτοχον...»

Αἱ δηλώσεις αὗται τοῦ Γάλλου πρέσβεως φαίνεται ὅτι παρήγαγον συγκίνησιν ἐν Ἀθήναις, διερμηνευθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ τύπου, οὗτινος στερούμεθα ἀντιτύπου, καὶ ὁ αὐτὸς πρέσβυς ἀπέστειλεν ἀνακοινωθὲν πρὸς τὴν αὐτὴν ἐφημερίδα τῆς 22)5 Νρβίου, ἐν ᾧ λέγει τοιάδε:

«Εἶναι φυσικὸν ἵνα οἱ διπλωμάται, τῶν ὁποίων ἡ χώρα καὶ αὐτὸ τὸ πρόσωπον εἶνε ἀντικείμενον καθ' ἑκάστην μάλλον βιαίων προσβολῶν, νὰ λαμβάνωσιν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸν λόγον, ὅπως ἀνασκευάζωσιν ἀναλήψεις ἰσχυρισμοὺς καὶ ἐπανορθῶσι τὴν πραγματικότητα τῶν γεγονότων».

Οἱ Σύμμαχοι καὶ ἐν Μήλῳ.

Ἠγγέλθη ὅτι εἰς τὸν λιμένα τῆς Μήλου ναυλεχοῦσιν ὑπὲρ τὰ τριάκοντα πολεμικὰ ἀγγλογαλλικὰ σκάφη ἅτινα ἔρριψαν τὸ στόμωμα τοῦ εὐρυχωροτάτου λιμένος διὰ συρματοπλεγμάτων κατὰ τῶν ἐχθρικῶν ὑποβρυχίων.

Ἀπόλυσις ὀκτὼ ἡλικιῶν.

Κατ' ἀνακοίνωσιν εἰς ἀττικὰς ἐφημερίδας ἐπερατώθη ἡ προκαταρκτικὴ ἐργασία διὰ τὴν ἀπόλυσιν ὀκτὼ ἐφεδρικῶν ἡλικιῶν, τῶν παλαιοτέρων ἤτοι τοῦ 1892—1899, παρεκκλύουσι δὲ μέχρι τοῦδε τὴν ἀπόλυσιν τούτων ἡ ἀνώμαλος ἐξωτερικὴ κατάστασις.

Οἱ ὑβρισταὶ τοῦ Βασιλέως.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ π. ἑβδομάδι ἐδικάζετο ἡ ἐπὶ ἐξυβρίσει κατὰ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως μήνυσις τοῦ δικηγόρου κ. Μαΐρα κατά τινος νέου ἐξ Ἀλεξανδρείας ὀνόματι Ν. Μακρῆ, ἡλικίας 25 ἐτῶν.

Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων ἀπολογεῖται ὁ κατηγορούμενος. Δὲν ἐξέφρασα, λέγει ὕβρεις κατὰ τοῦ Βασιλέως ἀλλὰ κατὰ τοῦ μηνυτοῦ, ὑβρίζοντος τὸν Βενιζέλον. Ἄλλως τε ἐγὼ δὲν συζητῶ πολιτικά.

Πρόεδρος.—Διατί δὲν συζητεῖτε; Πόσων ἐτῶν εἶσθε;

—25

—Καὶ διατί δὲν ὑπηρετεῖτε ἤδη;

—Εἶμαι **ἀδύνατος**....

—Μὴ ὑπηρετήσας καὶ μὴ ἔχων δικαίωμα ψήφου, δὲν δικαιοῦσθε νὰ ἐκφράζετε γνώμας.

Ἡ δίκη ἀνεβλήθη δι' ἀπουσίαν κεκλημένου μάρτυρος.

Συμφωνία Ἑλλάδος—Ἀντάντ.

(Διὰ τοῦ Ρέουτερ).

Ἀθῆναι 29)12.— Ἡ κατάστασις προάγεται κανονικῶς αἱ ἀπαιτήσεις τῆς Ἀντάντ ἐγένοντο ἀποδεκταὶ μέ τινας ἐπιφυλάξεις.

—Ἡμιεπισήμως ἐδηλώθη ὅτι δριστικὴ διευθέτησις τῆς καταστάσεως ὄντως ἐπιτεύχθη.

—Αἱ ἐφημερίδες ἀγγέλλουσιν ὅτι μερικὴ ἀποστράτευσις σοβαρῶς μελετᾶται, ὡς καὶ ὅτι ὑπάρχει πιθανότης ἐλαττώσεως κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ὑπὸ τὰ ὅπλα δυνάμεως.

Θεσσαλονίκη.—Καὶ ἕτεραι ἀποβάσεις ἐγένοντο τὴν Παρασκευήν. Ἡ Ἀσυνήθης ὁμίχλη ἐξακολουθεῖ.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΝΕΥΡΩΠ. ΠΟΛΕΜΟΥ

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΓΑΛΛΙΑ

Εἰς τὰ διάφορα μέτωπα τοῦ Πανευρωπαϊκοῦ πολέμου αἱ πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις διεξάγονται μετὰ σχετικῆς χαλαρότητος, ἥτις δύναται νὰ παραβάλλεται πρὸς γαλήνην, ἐνῷ τὰ πολεμικὰ συμβούλια τῶν Συμμάχων ὅτε μὲν ἐν Ἀγγλίᾳ ὅτε δὲ ἐν Γαλλίᾳ συνέρχονται εἰς μυστικὰς διασκέψεις μελετῶντα βεβαίως καὶ παρασκευάζοντα νέαν ἐπιτασιν τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων.

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα φαίνεται ὅτι σοβαρῶς ἀπερασίσθη ὅπως συσταθῇ ἰσχυρὸν πολεμικὸν μέτωπον ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Χερσονήσῳ, οὗτινος ἡ Θεσσαλονίκη θὰ γένηται τὸ κέντρον τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ καὶ τὸ ὁρμητήριον, καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ Ἑλληνικὴ Μακεδονία θὰ ἀποβῇ θέατρον μεγάλων μαχῶν

ΕΥΟΙΩΝΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΡΗΝΗΣ

Ἀπό τινος συχνότερος καὶ ἐπισημότερος γίνεται λόγος περὶ εἰρήνης εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἐμπολέμους συμμαχικὰς ὁμάδας.

Ὁ ἀρχηγὸς τῶν συντηρητικῶν ἐν Ἀγγλίᾳ κ. Βόναρ-Λὼ καὶ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντῶν εἰς μέρη τινὰ τοῦ λόγου τοῦ κ. Τσώρτσιλ, εἶπε σὺν ἄλλοις:

«Λέγει (ὁ κ. Τσώρτσιλ), ὅτι αὐτὸς δὲν θὰ ἔκαμνεν εἰρήνην εἰμὴ πότε; Εἰμὴ ἄρα ἡ εἰοίρη ἡ Γερμανία νὰ ἐκκενώσῃ τὸ Βέλγιον. Δυνατὸν νὰ εἶνε ἔτσι μὴ ἀλλὰ μετὰ τῆς προσθήκης: εἰμὴ ἡ Γερμανία εἶνε ἔτσι μὴ νὰ παραδεχθῇ ὅτι **ἡ διακυβέρνησις τοῦ κόσμου πρέπει νὰ ἦνε σύμφωνος πρὸς ἑκάστην ἐθνότητα** καὶ ἂν ἀποδοθῇ ἡ Ἀλσατία.

Οὐδὲν ὑπάρχει μέλος ἐν τῇ Βουλῇ ταύτῃ πιστεῦον καὶ πρὸν στίγμην ὅτι ἡ Γερμανία θ' ἀποδώσῃ τὴν Ἀλσατίαν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Πολωνίαν εἰς τὴν ἐθνότητα, εἰς ἣν ἀνήκει αὕτη, ἐὰν μὴ νικηθῇ.

«Ὑπάρχει τις ἐν τῇ Βουλῇ ταύτῃ ὅστις δὲν αἰσθάνεται ὅσον καὶ τὸ ἀντ. μέλος, τίνες εἶνε αἱ φρικαλεότητες τοῦ πολέμου. Δύναταί τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἕκαστος ἡμῶν δὲν θὰ ἐπήδα πρὸς τὴν εἰρήνην εἰς πρώτην εὐκαιρίαν, ἵνα τερματοθῇ ὁ πόλεμος, νομιζόμενου ὅτι θὰ ἠδυνάμεθα νὰ πράξωμεν τοῦτο κατὰ τρόπον σύμφωνον πρός τε τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας εἰς ἣν ἀνήκομεν;»

Ἐξ ἄλλου ὁ πρωθυπουργὸς κ. Ἀσκουϊθ ἀπαντῶν εἰς ἐπερώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. *Snowden* τῇ π. Τετάρτῃ εἶπεν, ὅτι αἱ Κυβερνήσεις Γαλλίας, Ρωσσίας, Ἰαπωνίας, Ἰταλίας καὶ Μ. Βρεττανίας συνεφώνησαν ἀμοιβαίως ὅπως μὴ συνομολογήσωσιν εἰρήνην κεχωρισμένως καὶ προσέθηκεν ὅτι ἐὰν ἤθελον ὑποβληθῇ προτάσεις παρὰ τοῦ ἐχθροῦ εἴτε δι' οὐδετέρων εἴτε ἀπ' εὐθείας θὰ συνεζητοῦντο πρῶτον αὗται ὑπὸ τῶν Συμμαχικῶν Κυβερνήσεων, καὶ ἦτο ἡ ἐπιθυμία τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ἐμπιστευθῇ ταύτας πρὸς τὸ Κοινοβούλιον εἰς τὴν πρώτην δυνατὴν στιγμήν.

Ἡ Α. Ἁγ. ὁ Πάπας.

Ρώμη, 6.— Ὁ Πάπας εἶπεν ὅτι τὸ μέσον εἰς ὃ δέον νὰ καταφύγωμεν πρὸς ἐπίτευξιν τῆς εἰρήνης εἶνε ἐκεῖνο ὅπερ ἐδοκιμάσθη ἤδη μὲ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, εἰς ἀναλόγους περιστάσεις ἤτοι: ἡ ἀνταλλαγὴ ἰδεῶν, βασιζομένη ἐπὶ τῆς καλῆς θελήσεως καὶ μία ἥρεμος συζήτησις. Τὰ δύο μέρη πρέπει νὰ κάμωσιν οἰκειοθελῶς παραχωρήσεις καὶ ἀκόμη μὲ θυσίας, καθόσον τὸ γεγονὸς τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς αἱματοχυσίας θὰ συνεπήγετο τὴν ἀρχὴν τῆς καταπτώσεως τῆς Εὐρώπης. Καταλήγων ὁ Πάπας παρεπονέθη διότι ἐτέθησαν περιορισμοὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ. Ἐδήλωσεν ἐπίσης ὅτι πλεῖστοι ἀντιπρόσωποι ἐμπιστευμένοι παρὰ τῇ Ἁγίᾳ Ἕδρᾳ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείπωσι τὴν Ἰταλίαν.

Ὁ Γερμανὸς Ἀρχικαγκελλάριος.

ΑΜΣΤΕΛΟΔΑΜΟΝ 27)10 Δεκεμβρίου.—Ὁ Γερμανὸς ἀρχικαγκελλάριος Μπέτμαν Χόλβεγ εἶπεν ἐν τῇ Γερμανικῇ Βουλῇ μακρὸν λόγον ἐπὶ τῆς πολεμικῆς καταστάσεως. Ἡ Βουλγαρία, εἶπεν, ἐπενέβη εἰς τὸν πόλεμον παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Κεντρικῶν Δυνάμεων, παρὰ τὰς ἐλευθερίους ὑποσχέσεις τῆς Ἀντάντ πρὸς τὸν Φερδινάνδον. Ἐπὶ θεωρῶν τὴν στρατιωτικὴν κατάστασιν εἶπε:—Κρατοῦμεν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἰσχυρὰν ἀμυντικὴν γραμμὴν πάντοτε ἕτοιμον πρὸς προέλασιν. Ἐν τῇ Δύσει, εἶνε ἀληθὲς ὅτι οἱ Γαλλοβρεττανοὶ μὲ μεγάλην πρὸς τὸν θάνατον περιφρόνησιν πιέσαντες μᾶς ἐσεχώρησαν εἰς τὸ μέτωπόν μας ἐξ τινα σημεῖα. Αἱ κατὰ τῆς Ἰταλίας θέσεις ἡρωϊκῶς κρατοῦνται, παρὰ τὰς συνεχεῖς Ἰταλικὰς ἐπιθέσεις. Θὰ ἦτο, εἶπεν, ὕβρις νὰ ἀποπειραθῶ νὰ κάμω νὰ πιστευθῇ ὅτι ἡμεῖς, οἵτινες χωροῦμεν πρὸς τὴν νίκην ἐντὸς τῶν ἐχθρικῶν χωρῶν, θὰ ἤμεθα ὑποδεέστεροι κατὰ τὴν καρτερίαν, τὴν δρᾶσιν καὶ τὸ ἠθικὸν ἢ οἱ ἐχθροί, οἵτινες ἀκόμη ὀνειρεύονται νίκην· ὄχι, δὲν θὰ ὑποχωρήσωμεν ἀπέναντι τῶν λέξεων, ἀλλὰ ἀποφασιστικῶς θὰ ἐξακολουθήσωμεν τὸν πόλεμον ἵνα συμπληρώσωμεν ὅ,τι τὸ μέλλον τῆς Γερμανίας ἀπαιτεῖ.

Ἐμφανικῶς ὁ Πέτμαν, ἐδήλωσεν ὅτι ὑπάρχουσιν ἀρκεταὶ προμήθειαι, ἐὰν αὗται διανέμωνται δικαίως. Οἱ ἐχθροὶ νομίζουσιν ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὴν παραμονὴν τῆς καταπτώσεως καὶ παριστῶσιν ἡμᾶς ὡς ἐπαιτοῦντας εἰρήνην.

Ἡ Βουλὴ εἶια συνεζήτησε τὴν πρόσκλησιν ἑνὸς σοσιαλιστοῦ ἐρωτήσαντος ἐὰν ὁ Καγγελλάριος εἶνε ἕτοιμος νὰ δηλώσῃ τοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους θὰ εἰσήρχετο εἰς διαπραγματεύσεις περὶ εἰρήνης. Ὁ Σχαϊδερμαν εἰσηγούμενος τὴν πρότασίν του εἶπεν, ὅτι, ἐὰν ὁ πόλεμος ἐξακολουθήσῃ, τότε ἡ μόνη νικήτρια Ἀγγλία θὰ εἶνε ἡ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, διότι ἡ Εὐρώπη θὰ διαπράξῃ αὐτοκτονίαν, προσέθηκε δὲ ὅτι ὁ Καγγελλάριος θὰ γνωρίζῃ ὅτι ὅλος ὁ κόσμος περιμένει τὰς Γερμανίας προτάσεις περὶ εἰρήνης τὴν ὁποίαν ἅπαντες οἱ λαοὶ ἀπανταχοῦ ἐπιθυμοῦσι.

Ὁ Καγκελλάριος ἐπέρανε τὰς δύο παραιτεταμένας ἀγορεύσεις του προσπαθῶν νὰ καταδείξῃ μετ' ἐμφάσεως ὅτι ἡ Γερμανία καθ' ἅπασαν τὴν γραμμὴν διεξάγει ἀμυντικὸν πόλεμον. Δὲν θὰ ἠδύνατο, εἶπε, νὰ ὁμιλήσῃ περὶ ὅρων εἰρήνης μέχρις ἔτου ἴδῃ τοὺς ὅρους τοῦ ἐχθροῦ. Ἠρνήθη νὰ εἰπῇ εἰς λεπτομερείας. Δὲν ἠδύνατο, προσέθηκε, νὴ εἴπῃ ἐπὶ παραδείγματι ποίας ἐγγυήσεις θὰ ἀπῄτει ἡ Γερμανία ἀναφορικῶς πρὸς τὸ Βέλγιον, ἀλλ' οὔτε κατὰ τὸ δυτικὸν μέρος οὔτε κατὰ τὸ ἀνατολικὸν πρέπει οἱ ἐχθροί της νὰ ἔχωσι τὰ μέσα νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὴν Γερμανίαν, πρέπει δὲ περιπλέον νὰ ὑπάρξῃ ἐξασφάλισις οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Ὁ Πέτμαν ἀπαντῶν εἰς τὸν Σχαϊδερμαν εἶπεν ὅτι ἐφ' ὅσον οἱ ξένοι ἄρχοντες ἐπιμένουν εἰς τὴν ἀδικίαν ἢ τὴν ἀγνοιάν, πᾶσα περὶ εἰρήνης πρότασις ἐκ μέρους ἡμῶν θὰ ἦτο ἀφροσύνη ἐὰν οἱ ἐχθροί μας ὑποβάλωσιν εἰς ἡμᾶς προτάσεις συναδούσας πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Γερμανίας, εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ συζητήσωμεν ταύτας ἐν πλήρει συνειδήσει τῶν ἐπιτυχιῶν μας. Ἀρνούμεθα ὅτι φέρομεν τὴν εὐθύνην διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ πολέμου. Ἓν πρᾶγμα οἱ ἐχθροί μας πρέπει νὰ ἀναγνωρίσωσι, καὶ τοῦτο εἶνε ὅτι ὅσον μακρότερος καταστῇ ὁ δεινὸς οὗτος πόλεμος, τοσοῦτον μεγαλείτερα θὰ ἦσαν αἱ ἐγγυήσεις τὰς ὁποίας θὰ ἀπαιτήσωμεν.

Η ΚΑΤΑΛΗΨΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἡ κατὰ τῆς Σερβίας ἐκστρατεία τῶν Αὐστρογερμανῶν καὶ Βουλγάρων ἐπερατώθη, τῶν Σερβικῶν ἀρχῶν μετὰ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ὑπολειφθέντος Στρατοῦ ἀποσυρθεισῶν εἰς τὴν Ἀλβανίαν καὶ ἐγκατασταθεισῶν ἐν Σκόδρᾳ ὅπου μετέβησαν καὶ οἱ πρέσβεις τῶν φίλων καὶ συμμάχων Δυνάμεων.

Ὁ Τύπος τῶν Συμμάχων ὑπολογίζει τὸν περισωθέντα Σερβικὸν στρατοῦ εἰς 200,000.

Αἱ γερμανικαὶ ἐφημερίδες ἀναγράφουσι 150,000—170,000 τοὺς αἰχμαλωτισθέντας Σέρβους.

Τὰ Σερβικὰ στρατεύματα ἀπέβαλον ὁλόκληρον τὸ πεδινὸν καὶ μέγα μέρος τοῦ ὀρεινοῦ πυροβολικοῦ αὐτῶν ὡς καὶ τὸ μέγιστον μέρος τῶν πολεμεφοδίων αὐτῶν.

Ἐν Ἀλβανίᾳ θὰ ἀναμένωσιν, ἂν ἐπιτρέψωσιν οἱ Αὐστρογερμανοί, τὸν ἀνεφοδιασμὸν παρὰ τῶν Συμμάχων καὶ τὴν ἀνασύνταξιν αὐτῶν πρὸς ἐπανάληψιν τοῦ ἀγῶνος.

—Ἐπίλογος τοῦ Σερβικοῦ δράματος. Ἐπιστολὴ τοῦ Φραγκίσκου Ἰωσὴφ πρὸς τὸν Μάκενσεν.

Ὁ Καισαροβασιλεὺς Φραγκίσκος Ἰωσὴφ ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Στρατάρχην Φὸν Μάκενσεν τὴν ἑπομένην ἰδιόχειρον ἐπιστολήν:

«Χάρις εἰς τὴν παραδειγματικήν, σας διοίκησιν καὶ τὴν ἀγαθὴν σύμπραξιν τῶν ὑπὸ τὰς διαταγάς σας διατελούντων σωματαρχῶν, ὡς καὶ εἰς τὰ ἡρωϊκὰ κατορθώματα τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων, οἵ ἐχθροὶ ἠττήθησαν κατὰ κράτος ἐπὶ τοῦ θ